

Generácie

Ročník 9, číslo 1-2/2020

Magazín pre aktívnych seniorov

ZDRUŽENIE KRESŤANSKÝCH SENIOROV SI PRIPOMENULO 25. VÝROČIE

Žalm 92.

Pieseň na Pánov deň.

Dobre je oslavovať Pána a ospevovať
meno tvoje, Najvyšší;

za rána zvestovať tvoju dobrotu a tvoju
vernosť celú noc

na desaťstrunovej harfe a na lutne,
spevom a gitarou.

Lebo tvoje počínanie, Pane, ma naplňa
radosťou a plesám nad dielami tvojich rúk.

Aké veľkolepé sú tvoje diela, Pane,
a aké hlboké tvoje myšlienky!

Nerozumný človek to nevie
a blázon to nechápe.

Hoci hriešnici rastú ako tráva a kadejakí
zločinci previtajú, večná záhuba
ich predsa neminie;

no ty, Pane, si najvyšší naveky.

Veď to, Pane, tvoji protivníci, veď to tvoji
protivníci zahynú a rozprášení
budú všetci zločinci.

Mne však dávaš silu, akú má byvol
s rohami, mažeš ma žírnym olejom.

Moje oko hľadá zvrchu na nepriateľov,
moje ucho počúva o osude tých,
čo zlomyselne povstali proti mne.

Spravodlivý sťa palma zakvitne
a vyrastie sťa céder z Libanonu.

Tí, čo vyrastajú v dome Pánovom,
v nádvoriach nášho Boha budú previtáť.

Ešte aj v starobe budú prinášať ovocie,
úrodní budú a plní sviežosti;

a tak zvestujú, že Pán, moje útočisko,
je spravodlivý a neprávosti v ňom niet.

JUBILEÁ V ČASE PANDÉMIE

Obe tieto jubileá sú veľmi významné, zároveň ale veľmi neobyčajné situáciou a súvislosťami, ktoré ich sprevádzajú. Už v prvej časti tohto roku sme si pripomenuli dvadsaťpäť rokov od založenia Združenia kresťanských seniorov Slovenska, v novembri má rovnaké výročie Európska únia seniorov, do ktorej rodiny patríme. Čas, ktorý odvtedy ubehol, potvrdil a potvrdzuje, že to boli dôležité činy nielen pre

staršiu generáciu u nás aj v európskom kontexte.

Kým sa stihla pandémia naplno rozhorieť a priniesť prísne, ale potrebné obmedzenia, stihli sme si pripomenúť naše jubileum slávnostným zasadáním Predsedníctva ZKS. Chystali sme tiež ďalšie podujatia. Konferenciu, ktorá by nielen oslávila výročie, ale aj pripomenula váhu demografických zmien, starnutia populácie a výzvy s tým spojené. Už tradičné udeľovanie Ceny Jána Benčeka a ďalšie akcie. Nič z toho sa nedalo a do konca roka očividne ani nebude dať realizovať.

Neupadli sme však do pasivity, ako o tom svedčí aj toto vydanie časopisu Generácie. Náš predseda Peter Mach je veľmi aktívny vo vzťahu k predstaviteľom štátu i v kontakte s klubmi ZKS a keď to nejde osobne, naporúdzi sú prostriedky modernej komunikácie, napríklad v styku s priateľmi z ESU. Naše kluby naplno využili začiatok roku aj prestávku medzi dvomi vlnami pandémie. A nepochybujem, že majú v zásobe nemálo nápadov, ktoré uskutočnia hneď, ako sa len bude dať.

Európska únia seniorov sa zrodila pred štvrtstoročím začiatkom novembra v Madride a presne na tento čas plánovala v španielskom hlavnom meste slávnostný i pracovný kongres. Zasiahla vyššia moc a pôvodný zámer sa zmenil na videokonferenciu, o ktorej budeme podrobnejšie písať v budúcom vydaní. Výmena informácií s priateľmi z ESU však prebieha veľmi intenzívne a väčšina z nej v preklade ide aj do klubov ZKS.

Miloš Nemeček

NEPREDAJNÉ

ročník 9, číslo 1- 2
September - október 2020

Vydavateľ:

Združenie kresťanských seniorov Slovenska
Šafárikovo námestie 77/4
811 02 Bratislava-Staré Mesto
IČO: 31 745 741

V spolupráci so spoločnosťou
Events&Publishing s.r.o.,
Azalková 4, 821 01 Bratislava
IČO: 53 073 231

Šéfredaktor:

PhDr. Miloš Nemeček
nemecekbagar@gmail.com
+421 905 767 577

Editor:

Ing. Juraj Púchlo
juraj.puchlo@gmail.com
+421 948 303 723

Výroba a odbyť:

Mgr. Jana Čierniková Kolesárová
ciernikova@instoreslovakia.sk
+421 915 727 917

Predseda redakčnej rady:

Peter Mach

Spolupracujúci partner:

Občianske združenie Bagar

Vizuálna koncepcia a layout:

Vladimír Minda,
Yodea, s.r.o., yodea@yodea.sk

Grafické spracovanie:

Yodea, s.r.o. - www.yodea.sk

Foto:

archív NAUTILUS DJ, s.r.o.,
stock.xchng.com, dreamstime.com,
www.shutterstock.com

Označenie inzercie:

(kp) - komerčná prezentácia
(pti) - platená textová inzercia

Registrované v evidencii periodickej tlače
pod evidenčným číslom EV 4503/11
ISSN 1339-8504

Materiály uverejnené v časopise Generácie nie
je možné bez súhlasu redakcie publikovať, ani
inak používať v akejkoľvek forme

**VYCHÁDZA S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY SR**

ZMENA ADRESY ZKS

Na základe rozhodnutia valného zhromaždenia ZKS
sa od 1.1.2020 adresa ZKS mení takto:

ZDRUŽENIE KREŠŤANSKÝCH SENIOROV SLOVENSKA

Šafárikovo námestie 77/4, 811 02 Bratislava - Staré Mesto

V tomto čísle nájdete:

- 6 Vyhlásenie Predsedníctva Združenia kresťanských seniorov Slovenska k 25.výročiu založenia ZKS
- 7 Blahoželanie od An Hermans, prezidentky ESU
- 9 Udelenie čestného členstva ZKS pri príležitosti 25. výročia jeho vzniku
- 12 Slávnostné zasadanie k 25. výročiu ZKS
- 14 Európska únia seniorov ako inšpirácia
- 16 Stretnutia predsedu ZKS s predstaviteľmi štátu
- 18 Spomienka na Ondreja Tunegu
- 20 Seniori opäť putovali do Šaštína
- 22 Vladimír Krčméry: Túto pandémiu spoločne prekonáme
- 25 Peter Mach navštívil kluby ZKS
- 27 Z Novej Dediny do Pozby
- 28 Seniori z ÚC Trenčín v kúpeľoch Lúčky
- 30 Seniori z Hlohovca počas pandémie
- 32 Život v klube ZKS Partizánske
- 34 Klub ZKS TRENČÍN v Tatrách - Dýchali sme aj očami
- 36 Podotek pomáha ortopedickou obuvou pre diabetikov
- 37 Úspešný piaty ročník Senior Friendly
- 38 Milan Majerský, predseda Prešovského samosprávneho kraja, hovorí: Našich seniorov ochránime
- 40 Otváracia konferencia projektu Poďme spoločne búrať bariéry
- 42 17. Kalvárske olympijské hry v Nitre
- 44 Karanténa PI-klubu vyhovuje
- 46 Tvorivosť nepodlieha veku

VYHLÁSENIE PREDSEDNÍCTVA ZDRUŽENIA KREŠŤANSKÝCH SENIOROV SLOVENSKA K 25. VÝROČIU ZALOŽENIA ZKS

Pred 25 rokmi – 6. februára 1995 – bolo na Ministerstve vnútra SR zaregistrované Zdrúženie kresťanských seniorov Slovenska (vtedy pod názvom Zdrúženie kresťanských dôchodcov Slovenska).

Štvrtstoročie existencie nášho združenia nás naplňa radosťou a hrdosťou nad tým, ako plnilo a plní svoje programové zásady. Sme všetci v duchu spojení aj s tými našimi členmi, ktorí sa už odobrali na večnosť a otvorení mladším, ktorí dnes zápasia o lepší svet a sú pri tom z roka na rok starší, stále bližšie k nášmu spoločenstvu.

Svojím hlasom, svojimi skúsenosťami a so životným nadhľadom sme počas dvadsiatich piatich rokov do tohto zápasu vstupovali a chceme vstupovať i naďalej. Lebo ako nedávno povedal pápež

František, úloha starých ľudí je v dnešnej spoločnosti nenahraditeľná. „Nie je tu iba minulosť, akoby pre starých ľudí existoval iba predošlý život a plesnivejúci archív. Nie. Pán s nimi chce a môže písať aj nové stránky, naplnené svätosťou, službou a modlitbou...“.

Rímsky biskup o senioroch hovorí aj ako o budúcnosti, ktorá spolu s mladými ľuďmi dokáže prorokovať a snívať. „Staroba totiž nie je choroba, ale privilegium,“ zdôrazňuje. V Biblii sa o dlhom veku píše ako o požehnaní.

Pokračujme preto v napĺňaní našich programových zásad i do budúcnosti, a zároveň hľadajme ten prorocký hlas, ktorým môžeme s autoritou nášho veku aj súčasnej sekulárnej spoločnosti pripomínať, že skutočné ľudské šťastie sa nenájde ani v hromadení majetku, ani v zápasoch o moc a vplyv, ale skôr v programe, ktorý pred dvoma tisícročiami predniesol Zakladateľ kresťanstva vo svojej Reči na hore!

Inšpirovaní slovami žalmistu: „Ešte aj v starobe budú prinášať ovocie, úrodní budú a plní sviežosti.“ (Žalm 92,15) chceme s dôverou kráčať v ústrety novým výzvam.

V Bratislave 6. februára 2020.

BLAHOŽELANIE OD AN HERMANS, PREZIDENTKY ESU

Vážení členovia predsedníctva ZKS, drahí priatelia, keď som od vášho predsedu, pána Petra Macha, počula, že vaše združenie oslavuje 25. narodeniny, chcela by som vám všetkým zablahoželať a prinajmenšom v mojej myšli zdvihnúť pohár a poslať vám všetko najlepšie. Bohužiaľ nemôžem vyjadriť svoje želania vo vašom jazyku, ale musím to urobiť v angličtine, jazyku, ktorý používame ako spoločný nástroj, aby sme si navzájom sprostredkovali svoje myšlienky a pocity.

Vážení priatelia, úprimne vám blahoželám k 25. výročiu. Kto bol v združení ako dobrovoľník aktívny, vie, čo to znamená: od nádeje a plánovania, po stretnutie ľudí a ... vždy „je potrebné urobiť veľa práce“. Existuje však aj neprekonateľná radosť zo

spolupráce, vytvárania projektov, zdieľania spoločných presvedčení a nádejí, za spravodlivú a inkluzívnu spoločnosť, v ktorej nikto nezostáva pozadu.

Vážení priatelia, ako prezidentka Európskej únie seniorov, siete

združení, do ktorých patrí aj to vaše, sa cítim vďačná za zakladateľov vášho združenia, za ich otvorenú myseľ a za ich predstavy o potrebe vytvoriť združenia seniorov v niekoľkých krajinách a regiónoch, ale aj na európskej úrovni.

Zakladateľ ZKS Ján Benček sa podieľal aj na založení Európskej

únie seniorov. Bol zvolený za jedného z podpredsedov ESU na ustanovujúcom kongrese v novembri 1995 v Madride. Pokiaľ viem, ZKS sa vždy aktívne podieľalo na práci ESU. Na našich stretnutiach a najmä na každoročných letných akadémiách vo Viedni ste vždy boli pri výmene skúseností a užívaní si vzájomného učenia.

Zachováme si najlepšie spomienky na našu spoločnú prácu v minulom roku a na prípravu úspešnej regionálnej konferencie v novembri 2019 v Bratislave. Práve v rámci tejto prípravy a v rámci predvolebných kampaní v Európe sme sa stretli s pánom Ondrejom Tunegom. Keď nás opustil začiatkom roku 2020, mala som pocit, že umrel dobrý priateľ. Myslím si a dúfam, že si navždy pamätáme Ondreja a všetkých angažovaných ľudí vo vašom združení a že si budeme v našich srdciach a myšliach uchovávať najlepšie spomienky ako podnet na pokračovanie v ceste k našim spoločným hodnotám.

Vážení priatelia, je to výzva, ale aj privilégium spolupracovať s mužmi a ženami so spoločnými hodnotami, podnetnými myšlienkami, otvorenou myslou. Vo vašej krajine a na európskej úrovni je priestor pre vaše kompetencie, vaše skúsenosti, vaše záväzky. Postavme sa pred výzvy dnešnej spoločnosti a odpovedajme na ne. Spoločne. Pre lepší zajtrajšok. Pre najlepších budúcich 25 rokov.

S priateľským pozdravom
An Hermans, prezidentka
Európskej únie seniorov
(Neoficiálny slovenský preklad skontroloval
Jozef Dravecký)

UDELENIE ČESTNÉHO ČLENSTVA ZKS PRI PRÍLEŽITOSTI 25. VÝROČIA JEHO VZNIKU

Tento rok si naše združenie pripomína 25. výročie svojho vzniku. Štvrtstoročie našej existencie je zároveň príležitosťou poďakovať sa aktívnym funkcionárom a organizátorom v kluboch a územných centrách po celom Slovensku.

Za dlhoročnú aktívnu činnosť navrhli jednotlivé územné centrá a kluby tých najaktívnejších na udelenie čestného členstva ZKS, ktoré schválilo Predsedníctvom ZKS 6.2.2020 na svojom zasadaní v Bratislave. Predsedníctvo ZKS udelilo pri príležitosti 25. výročia vzniku ZKS čestné členstvo ZKS týmto členom:

ÚZEMNÉ CENTRUM UC1-BRATISLAVA:

Anna Caudtová, klub Bratislava–Dúbravka. Je jednou zo zakladajúcich členov klubu. Od roku 2000 je vedúcou farského speváckeho zboru sv. Cecílie a podpredsedníčkou klubu. Čestné členstvo sa jej udeľuje za svedomitú a vzornú vykonávanie funkcií v klube.

RNDr. František Kluska, klub Bratislava–Karlova Ves. Je dlhoročným členom klubu. Čestné členstvo sa mu udeľuje za dlhoročnú aktívnu činnosť v klube.

MUDr. Halka Ležovičová, klub Bratislava–Staré Mesto 1. Je členkou klubu od jeho založenia v roku 1995. Aktívne spolupracovala s miestnou samosprávou a zabezpečovala podporu pre fungovanie a rozvoj klubu. Udelenie čestného členstva je ocenením za jej obetavú a nezištnú službu v prospech klubu.

Ing. Ján Uhnák, klub Bratislava–Nové Mesto. Je predsedom klubu od jeho založenia v roku 1997 až doteraz, Bol členom Predsedníctva ZKS v rokoch 2003-

2020 a podpredsedom ZKS v rokoch 2003 – 2016. Čestné členstvo je ocenením jeho dlhoročnej práce v predsedníctve ZKS a za vzorné vedenie klubu.

ÚZEMNÉ CENTRUM UC2-TRNAVA:

Ing. Mária Frýdecká, klub Hlohovec. Pracovala vo výbore klubu od jeho založenia v roku 1997 do roku 2019, celkom 22 rokov, organizovala púte po Slovensku aj do zahraničia. Čestné členstvo je ocenením jej dlhoročnej práce v klube.

Ing. Ladislav Frýdecký, klub Hlohovec. Predseda Kontrolnej komisie od založenia klubu v roku 1997 do roku 2019, t.j. 22 rokov. Čestné členstvo sa mu udeľuje za svedomitú a vzornú vykonávanie funkcií v klube.

Anna Káčerová, klub Hlohovec. Členka výboru klubu, organizovala zájazdy,

rekreácie a športové akcie od založenia klubu v roku 1997 až doteraz. Čestné členstvo sa jej udeľuje za dlhoročnú aktívnu činnosť v klube.

Gertrúda Tittelová, klub Hlohovec. Od založenia klubu v roku 1997 bola členkou Kontrolnej komisie. V súčasnej dobe je kronikárkou klubu a členkou výboru. Čestné členstvo je ocenením jej dlhoročnej práce v klube.

ÚZEMNÉ CENTRUM UC3-TRENČÍN:

Jozef Beňuška, klub Veľké Bielice. Je predsedom klubu od roku 2003 doteraz, čo je 18 rokov. Pre svojich členov zabezpečuje zájazdy, púte a kultúrno-spoločenské podujatia. Úspešne spolupracuje aj s ďalšími klubmi. Čestné členstvo sa udeľuje za dlhoročnú aktívnu činnosť.

Darina Tinková, klub Trenčín–mesto. Zakladajúca členka klubu od roku 1996, bola podpredsedníčkou klubu, neskôr kultúrna referentka. Pripravovala a zabezpečovala kultúrne podujatia. V rokoch 2015-2019 bola predsedníčkou klubu, spolu s manželom organizovali športové turnaje a 1–3-dňové poznávacie zájazdy a relaxačno-ozdravné pobyty. Spolupracovala s organizáciami

v Trenčíne i v regióne. Udelenie čestného členstva je ocenením za jej obetavú a nezištnú prácu.

Mgr. Alžbeta Trusinová, klub Trenčín–mesto. Zakladajúca členka klubu v r. 1996, ako hospodárka zabezpečovala a vzorne spravovala finančné prostriedky klubu. Prednášala a organizovala prednášky s témami z oblasti zdravotníctva, sociálnych vecí, organizovala kultúrne, spoločenské a športové podujatia. V rokoch 2000-2013 bola predsedníčkou ÚC 3 Trenčín, naďalej vytvárala podmienky pre široké spektrum aktivít klubov. Čestné členstvo je ocenením jej dlhoročnej práce pre ZKS.

Mgr. Vojtech Filin, klub Trenčín–mesto. Člen klubu od roku 1999. Od roku 2001 do roku 2015 bol predsedom klubu. Je tvorcom programu Turistický rok a systému pravidelného stretávania členov klubu 1x do týždňa. Zabezpečoval prednáškové dopoludnia a pokračoval v programe Duchovná obnova. Nadviazal úzku spoluprácu s farnosťami v Trenčíne, zabezpečil duchovné vedenie klubu. Spolupracoval s mestom Trenčín a s ostatnými seniorskými klubmi. Udelenie čestného členstva je ocenením za jeho aktívnu a obetavú službu v prospech seniorov.

ÚZEMNÉ CENTRUM UC4-NITRA:

Vojtech Gúber, klub Zlaté Moravce. Predseda klubu od roku 1996 do 2007. Čestné členstvo sa udeľuje za dlhoročnú aktívnu činnosť v klube.

Mgr. Melánia Kadlečíková, klub Onezim Nové Zámky. Predsedníčka klubu od r.2004 do r.2019. Udelenie čestného členstva je ocenením za jej obetavú a nezištnú prácu v klube.

Mária Nováková, klub Čajkov. Je najstaršou žijúcou členkou klubu. Aktívne sa zapája do činnosti klubu. Udelenie čestného členstva je ocenením za jej aktívnu službu v prospech klubu.

Jozef Repiský, klub Timače. Najstarší žijúci člen, aktívne sa zapája do činnosti klubu. Čestné členstvo je ocenením jeho podpory a dlhoročnej práce v klube.

PhDr. Jolana Šepitková, klub Nitra – Kalvária. Zakladajúca členka klubu, bola jeho predsedníčkou od založenia v roku 1995 až do roku 2004. Čestné členstvo je ocenením jej dlhoročnej práce v klube.

Ernest Tomasch, klub Nová Dedina. Najstarší žijúci člen klubu, je členom klubu od roku 2010. Udelenie čestného

členstva je ocenením za jeho podporu a aktívnu službu v prospech klubu.

Margita Vnučková, klub Nitra – Kalvária. Patrí medzi veľmi aktívne členky klubu, dlhodobo zastávala funkciu hospodárky, bola aktívna aj ako recitátorka. Členkou ZKS je od roku 2004 a doteraz pomáha pri každej akcii na Kalvárii v Nitre. Udelenie čestného členstva je ocenením za jej neúnavný a aktívny prístup pri aktivitách klubu.

ÚZEMNÉ CENTRUM UC5-ŽILINA:

Viera Vojtechová, klub Martin. Je členkou klubu od jeho založenia v roku 1995, v klube vykonáva funkciu pokladníčky od samého začiatku až dodnes. Organizovala púte a výlety a ďalšie kultúrne a duchovné aktivity. Udelenie čestného členstva je ocenením za jej obetavú a nezištnú službu.

Gabriela Zakopčanová, klub Námestovo. Je členkou klubu od jeho založenia, neskoršie bola podpredsedníčkou a od roku 2007 do roku 2019 predsedníčkou klubu. Naďalej organizuje náboženské stretnutia, pobožnosti, púte a zájazdy. Čestné členstvo je ocenením za svedomitú a vzorné vykonávanie funkcií v klube.

ÚZEMNÉ CENTRUM UC6-BANSKÁ BYSTRICA:

Cecília Alakšová, klub Krupina. Zakladateľka klubu v roku 1997 a jeho prvá predsedníčka. Funkciu predsedníčky vykonávala 8 rokov. Ešte stále je aktívnou členkou aj keď svoj čas trávi v sociálnom zariadení Svetlo. Pokiaľ jej to zdravotný stav dovolí pomáha nám aj dnes. Čestné členstvo je ocenením jej dlhoročnej práce v klube.

Emília Malatinská, klub Banská Bystrica. Je zakladateľkou klubu v roku 1997, od založenia klubu dodnes je hospodárkou klubu. Aktívne sa podieľala na zabezpečovaní pútí na Staré Hory. Spolu s manželom sa im darí udržať klub funkčný až dodnes. Čestné členstvo sa jej udeľuje za neúnavnú a dlhodobú prácu v klube.

ÚZEMNÉ CENTRUM UC7-PREŠOV:

Anna Keselová, klub Stará Ľubovňa. Na čele klubu stála od jeho založenia v roku 1997 až do roku 2020, celkom 23 rokov. Čestné členstvo je ocenením jej dlhodobej práce a za svedomitú a vzorné vykonávanie funkcie v klube.

ÚZEMNÉ CENTRUM UC8-KOŠICE:

Helena Antalová, klub Košice – Barca. Je členkou klubu od r. 2004 a jeho predsedníčkou od roku 2005 doteraz. Aktívne sa podieľa na zabezpečovaní

činnosti s celomestskou pôsobnosťou, úzko spolupracuje s miestnym úradom a Klubom seniorov. Organizuje náboženské aktivity, púte a kultúrne podujatia. Čestné členstvo je ocenením jej dlhoročnej práce v klube.

Mgr. Ján Demčák, klub Trebišov. Je predsedom klubu od roku 2007 dodnes. Má hlavný podiel na ekumenickom charaktere spolužitia seniorov rôznych náboženstiev. Pre tento cieľ organizuje spoločenské a kultúrne podujatia a tiež poznávacie exkurzie historických, geografických a architektonických pamiatok vo svojom regióne. Úzko spolupracuje s miestnym úradom, regionálnou knižnicou a školami. Čestné členstvo sa mu udeľuje za dlhoročnú aktívnu prácu.

Magdaléna Korpelová, klub Spišská Nová Ves. Je zakladajúcou členkou a predsedníčkou klubu od r. 1996. Od vzniku ZKS bola členkou Predsedníctva ZKS až do roku 2019, kedy jej už zdravotný stav vo funkcií nedovolil pokračovať. Úzko spolupracovala s farským úradom a bola spoluorganizátorkou celoslovenskej púte seniorov na Mariánsku horu v Levoči. Riadila kultúrne a duchovné aktivity seniorov. Čestné členstvo sa jej udeľuje za obetavú a svedomitú prácu v prospech seniorov.

SLÁVNOSTNÉ ZASADANIE K 25. VÝROČIU ZKS

Združenie kresťanských seniorov (ZKS) oslavuje v tomto roku významné jubileum – 25. výročie svojho vzniku.

Prípravný výbor na čele s Jánom Benčekom a členmi Teodorom Bílekom a Ferdinandom Záhoranským predložil 30. januára 1995 žiadosť o registráciu Združenia kresťanských dôchodcov na Ministerstve vnútra SR. Ministerstvo vnútra už 6. februára združenie zaregistrovalo a tak sa dátum 6. februára 1995 môže pokladať za narodeniny nášho združenia. Súčasný názov – Združenie kresťanských seniorov – bol prijatý na valnom zhromaždení 27. augusta 2003 v Spišskej

Novej Vsi a združenie ho používa od 1. januára 2001.

NA VÝZNAMNOM MIESTE

Prvou významnou akciou, ktorou si ZKS pripomenulo 25. výročie svojho založenia, bolo slávnostné zasadanie Predsedníctva ZKS, ktoré sa konalo presne na výročie registrácie združenia - 6. februára 2020. Zasadanie sa konalo v Bratislave v priestoroch Pastoračného centra Farnosti Svätej Rodiny, kde už 7 rokov pracuje

aktívny petržalský klub ZKS. Toto miesto si mnohí pamätajú z pastoračnej návštevy pápeža sv. Jána Pavla II. v roku 2003, ale aj ako miesto blahorečenia saleziána Titusa Zemana v roku 2017.

Na slávnostnom zasadaní Predsedníctva ZKS sa okrem jeho členov zúčastnili ako hostia členovia Kontrolnej komisie ZKS, bývalí podpredsedovia ZKS Jozef Hudák a Ján Uhnák a kandidáti ZKS do NR SR Jozef Husár a Martin Lauko.

PRIPOMENUTIE PAMIATKY

Rokovanie Predsedníctva ZKS otvoril a viedol predseda ZKS Peter Mach. Po privítaní si prítomní uctili pamiatku už zosnulých zakladateľov združenia (jeho prvých dvoch predsedov Jána Benčeka a Ivana Kravjanského, členov prípravného výboru, bývalých podpredsedov a členov Predsedníctva, predsedov klubov a mnohých aktívnych členov) i nedávno náhle zosnulého podpredsedu ZKS Ondreja Tunegu minútou ticha a modlitbou. Duchovný príhovor predniesol vdp. Juraj Vittek, farár Farnosti Svätej rodiny v Bratislave – Petržalke. Vyzdvihol úlohu seniorov v spoločnosti a slovami žalmu 92 (ktorý sa spomína aj vo vyhlásení Predsedníctva ZKS) nás povzbudil k ďalšej aktivite.

Predseda združenia Peter Mach krátko pripomenul doterajších predsedov ZKS, ktorým združenie vďačí za svoj vznik a doterajšie fungovanie: Na prvom valnom zhromaždení 20. marca 1995 v Bratislave bol za predsedu združenia zvolený Ján Benček a v tejto funkcii ho potvrdili aj valné zhromaždenia v rokoch 1997 a 1999. V roku 2001 sa kvôli veku rozhodol už nekandidovať a za nového predsedu navrhol Ivana Kravjanského. Na valnom zhromaždení 21. júla 2001 v Bratislave bol Ivan Kravjanský zvolený za predsedu združenia a Ján Benček za čestného predsedu. Ivan Kravjanský bol opätovne zvolený za predsedu na valných

zhromaždeniach v rokoch 2003 a 2005. Podobne ako jeho predchodca sa po dosiahnutí osemdesiatky rozhodol už nekandidovať za predsedu a za svojho nástupcu navrhol Jozefa Mikloška.

POKRAČUJÚCA ŠTAFETA

Na valnom zhromaždení 27. novembra 2007 v Bratislave bol Jozef Mikloško zvolený za predsedu združenia a Ivan Kravjanský za čestného predsedu (v tom období ešte žil aj Ján Benček a združenie sa tešilo z dvoch čestných predsedov). Jozef Mikloško bol opätovne zvolený za predsedu ZKS na valných zhromaždeniach v rokoch 2009, 2011, 2013 a 2015 (vtedy bolo funkčné obdobie predĺžené na 4 roky). Aj Jozef Mikloško po dosiahnutí osemdesiatky už v roku 2019 nekandidoval a na valnom zhromaždení 8. novembra 2019 v Bratislave bol za predsedu združenia zvolený Peter Mach a Jozef Mikloško bol zvolený za čestného predsedu ZKS.

Predsa ZKS potom prečítal pozdravný list prezidentky ESU An Hermans, ktorý je v celom znení zverejnený na inom mieste.

Na návrh územných centier Predsedníctvo ZKS schválilo udelenie čestného členstva v ZKS dlhoročným funkcionárom a členom ZKS. Predsedníctvo ZKS tiež schválilo prípravu slávnostnej konferencie pri príležitosti 25. výročia ZKS, ktorá sa mala konať 23. apríla 2020 v Bratislave. Plánovali sme na ňu pozvať významných zahraničných aj domácich hostí a na nej sme chceli odovzdať aj schválené čestné členstvá. Žiaľ prvá vlna pandémie

ochorenia COVID-19 konanie konferencie znemožnila a druhý pokus o uskutočnenie konferencie začiatkom októbra padol na rapídne sa zhoršujúcej epidemiologickej situácii kvôli druhej vlne.

Na záver slávnostnej časti zasadania bolo schválené Vyhlásenie Predsedníctva Združenia kresťanských seniorov Slovenska k 25. výročiu založenia ZKS.

Slávnostné zasadanie sa nieslo v dôstojnej atmosfére a nechýbala ani narodeninová torta. Teší nás, že správu o našej akcii vydala aj Tlačová kancelária KBS odkiaľ ju prevzali aj Katolícke noviny a krátku reportáž z tejto udalosti priniesla aj Slovenská televízia v magazíne Orientácie.

ČO ZMENILA PANDÉMIA

Predsedníctvo ZKS v pracovnej časti rokovania prijalo aj Plán činnosti Predsedníctva ZKS na rok 2020. Jubilejný rok ZKS sme sa chystali osláviť širokou paletou podujatí, ktoré by dokumentovali, že naše združenie rozvíja duchovné a hmotné dobro staršej generácie a aktivitou svojich členov chce pozitívne ovplyvňovať aj celú spoločnosť. Popri tradičných celoslovenských púťach na Staré Hory, do Levoče a do Šaštína, sme tento rok plánovali portfólio rozšíriť aj o púť na Skalku pri Trenčíne. Žiaľ, púte, podobne ako už skôr spomínanú slávnostnú konferenciu, postihli epidemiologické opatrenia a okrem šaštínskej púte sa ostatné nemohli konať. Podobný osud postihol aj plánované športové súťaže, jedinou výnimkou boli tradičné Kalvárske olympijské hry začiatkom septembra, ktoré sa konali v krátkom medzičase medzi prvou a druhou vlnou pandémie.

Pandémia zmenila aj väčšinu podujatí Európskej únie seniorov. Začiatkom marca sme sa ešte stihli v Prahe

zúčastniť na zasadaní Výkonného výboru Európskej únie seniorov (ESU) a na regionálnom seminári, ale ďalšie akcie ESU sa už konali len formou telekonferencií. Telekonferenčne oslávi ESU aj svoje 25. narodeniny, ktoré budú v novembri. Tento spôsob spojenia je výzva aj pre nás – v ZKS sme to zatiaľ ešte neskúsili, ale ak bude pandémia pokračovať, bolo by pre nás výhodou, keby sme sa efektívne dokázali spojiť a diskutovať o aktuálnych otázkach.

Pandemické obmedzenia postihli aj naše územné centrá a kluby, aj ich činnosť sa musela výrazne obmedziť a na istý čas celkom zastaviť. Bolestne nás postihli aj reštriktívne opatrenia týkajúce sa konania bohoslužieb, ktoré poskytujú seniorom duchovnú oporu a povzbudenie. Ale aj obdobie, kedy sme sa nemohli a už sa zasa nemôžeme stretať, je pre nás výzvou, aby sme udržiavali kontakt s našimi členmi inými spôsobmi (telefónom, mailom, listom), povzbudzovali ich a ak treba, zorganizovali aj pomoc tým, ktorí sa ocitnú v problémoch.

Napriek ťažkej situácii, ktorej dnes čelíme v súvislosti s pandemiou, sa s dôverou obraciame k nášmu Pánovi, s nádejou, že sa vrátíme k normálnemu životu – k priateľským stretnutiam, spoločným púťam, výletom, športovým súťažiam ... A dúfame, že plány, ktoré sme si pripravili na tento rok, budeme môcť v budúcnosti realizovať.

Peter Mach, predseda ZKS

Foto: Michal Koniar

Výkonný výbor ESU, Praha 2020

EURÓPSKA ÚNIA SENIOROV AKO INŠPIRÁCIA

Zasadnutie výkonného výboru Európskej únie seniorov začiatkom marca tohto roku v Prahe sa stalo celkom nečakane jediným podujatím ESU v tomto roku, na ktorom sa členovia tejto najväčšej politickej medzinárodnej organizácie staršej generácie mohli stretnúť osobne.

Do Prahy sme prišli v deň začiatku, 5. marca, to sa už vedelo, že u našich susedov sa vyskytli prvé prípady Covid-19. Nebolo to však také hrozivé, aby sme sa zriekli príležitosti opäť sa zúčastniť podnetných diskusií a výmeny informácií a početných kontaktov s priateľmi z celej Európy. O deň neskôr však prišla správa, že korona sa objavila aj na Slovensku. Stačil jeden deň a množstvo užitočných aj príjemných stretnutí by sa neuskutočnilo ...

STRETNUTIE V PRAHE

... A nestretol by som sa ani s Leenou Jääskeläinen z Fínska, ktorá je podpredsedníčkou tamojšej organizácie kresťanských seniorov. Na akcie ESU väčšinou chodil ich predseda Jouni Mykkänen. S Leenou sme sa teda videli prvý raz a som veľmi rád, že sa tak stalo. Veď Leena Jääskeläinen, povoláním učiteľka a úspešná športovkyňa, je zakladateľkou známeho celosvetového

hnutia Nordic Walking. Už v polovici šesťdesiatych rokov túto severskú chôdzu s lyžiarskymi palicami začala učiť svojich žiakov, neskôr sa stala symbolom a širiteľom nového športu a zdravého pohybu, obľúbeného aj medzi mnohými seniormi a seniorkami.

Leena Jääskeläinen

Leena mala vlni osemdesiat, ale je stále plná energie a poznajú ju v mnohých krajinách, pred pár rokmi bola aj na Slovensku. A hoci vlastne by mohla patriť medzi celebrity, žije naďalej skromne a zdravo ďaleko za polárnym kruhom, v jednom z najsevernejšie položených miest Rovaniemi, v tesnom spojení s prírodou...

ZDROJ VEĽKÝCH SKÚSENOSTÍ

V seniorskej únii stretávame skvelých ľudí, s veľkými skúsenosťami, ktorí majú za sebou bohatú profesijnú, akademickú či politickú dráhu a tento potenciál naďalej uplatňujú v zoskupení, založenom na spoločných hodnotách. Táto charakteristika jednoznačne platí aj na súčasnú prezidentku An Hermans, emeritnú profesorku vysoko uznávanej Katolíckej univerzity v Leuvene, ktorá bola poslankyňou Európskeho parlamentu aj belgického zákonodarného zboru.

V tom najlepšom tak nadväzuje na predchádzajúcich prezidentov a veľkých mužov ESU. Prvým bol v rokoch 1995 až 2001 Stefan Knafel, predseda Seniorenbundu, organizácie rakúskych kresťanských seniorov. Práve rakúski a nemeckí kresťanskí seniori boli hnacími motormi založenia a rozbehu ESU a Seniorenbund môže byť pre nás veľkým vzorom. Je to vôbec najsilnejšia organizácia kresťanských seniorov s viac než tristotisíc členmi, veľmi aktívna a vplyvná a tiež s veľkou podporou štátu a materskej kresťanskej demokracie - Ľudovej strany Rakúska. Pamätníci v radoch ZKS spomínajú, ako pri zakladaní našej organizácie významne pomáhal prvý generálny sekretár Seniorenbundu Wilhelm Mohaupt. V roku 1996 sa prvou zástupkyňou seniorov v Európskom parlamente stala Marilies Flemming, bývalá kresťanskodemokratická ministerka životného prostredia

by mala do neho vložiť svoje prednosti a potenciál. Aj my seniory, ktorí často myslíme viac na mladých a ich budúcnosť než sami na seba.

Napokon vzťah Európskej únie seniorov a Zduženia kresťanských seniorov Slovenska tiež nie je jednostranný. ZKS, o pár mesiacov staršie, stálo pri kolíske ESU a náš zakladateľ a prvý predseda Ján Benček bol jedným z prvých viceprezidentov ESU. A svoj prínos sme potvrdili veľmi úspešným zorganizovaním regionálnej konferencie vlani v Bratislave. ESU je pre nás cennou inšpiráciou a skvelou základňou pre ďalšie aktivity.

Miloš Nemeček

v rakúskom kabinete, a v Európskom parlamente ju nasledoval náš blízky priateľ z Rakúska Heinz Becker, viceprezident ESU, ktorého sme nie dávno privítali na regionálnej konferencii v Bratislave a spoluorganizoval stretnutie o spolupráci ZKS s rakúskymi kresťanskými seniormi.

Obrazne a zľahčene chcel upozorniť hneď na niekoľko veľmi vážnych bodov. Na to, akou kľúčovou a stále nedocenenou výzvou pre celú Európu je starnutie populácie a jeho dôsledky. A hlavne na to, že solidarita a spolupráca medzi generáciami nie je jednosmerný proces a každá generácia

AKTÍVNE STARNUTIE A SPOLUPRÁCA GENERÁCIÍ

Viac ako dvanásť rokov stál v období 2001 – 2013 na čele ESU Bernhard Worms, bývalý štátny tajomník ministerstva práce a sociálnych vecí vo vláde nemeckého kancelára Helmuta Kohla. V marci tohto roku mal deväťdesiat a stále je zdrojom mimoriadnych skúseností a hlbokého pohľadu na zásadné otázky a ich súvislosti. Nezabudnem, ako sme sa v roku 2012, v Európskom roku aktívneho starnutia a medzigeneračnej solidarity, počas pravidelnej letnej akadémie ESU vo Viedni zúčastnili na besede s rakúskymi novinármi.

Jeden sa ho spýtal, čo rozumie pod solidaritou medzi generáciami. Vtedy 82-ročný Worms sa pousmial a odpovedal: „Ak si myslíte, že je to predovšetkým v tom, že mladý človek prevedie starenku cez rušnú cestu, tak sa veľmi mýlite. Je to napríklad aj to, či my starší budeme ochotní čo najdlhšie pracovať, aby ste vy mladí mali vôbec dáke dôchodky...“

STRETNUTIA PREDSEDU ZKS S PREDSTAVITEĽMI ŠTÁTU

Predsa ZKS sa spolu s predsedom JDS Jánom Lipianskym a predsedníčkou Fóra pre pomoc starším Ľubicou Galisovou stretli 4. marca 2020 s prezidentkou SR Zuzanou Čaputovou. Prezidentka SR sa predovšetkým zaujímala o stanovisko seniorských organizácií k zákonu o 13. dôchodku, ktorý bol prijatý v skrátrenom legislatívnom konaní krátko pred voľbami do NR SR a prezidentka SR sa mala rozhodnúť, či ho podpíše. Predsa ZKS pripomenul, že napriek možným výhradám k spôsobu, ako bol zákon prijatý, celková úroveň sociálnych výdavkov na Slovensku zaostáva aj v porovnaní s ostatnými krajinami V4. Ako je známe, prezidentka SR zákon podpísala, ale obrátila sa na Ústavný súd, aby posúdil, či bolo oprávnené použitie skráteneho legislatívneho konania pre prijatie zákona.

Zástupcovia ZKS (predseda ZKS Peter Mach a projektový manažér Miloš Nemeček) sa spolu s delegáciou JDS vedenej predsedom JDS Jánom Lipianskym 21. mája 2020 stretli na bratislavskom hrade s predsedom NR SR Borisom Kollárom a poslancami NR SR Petrou Krištúfkovou a Martinom Borguľom. Predseda NR SR deklaroval svoj záujem o postavenie seniorov a potvrdil, že napriek vážnej rozpočtovej situácii, ktorú spôsobil koronavírus, vyvinie všetko možné úsilie pre to, aby doterajšie sociálne výhody seniorov zostali zachované a podľa možnosti sa rozširovali.

Predseda ZKS sa spolu s predsedom JDS stretli 2. júna 2020 s ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny SR Milanom Krajniakom. Minister Krajniak informoval na stretnutí o zámeroch na zmeny v dôchodkovom systéme. Predseda ZKS vyslovil podporu tomu, aby reforma dôchodkového systému smerovala k tomu, že celý systém bude spravodlivejší.

red

SPOMIENKA NA ONDREJA TUNEGU

Začiatkom tohto roka sme sa navždy rozlúčili s podpredsedom Združenia kresťanských seniorov Slovenska a jeho kandidátom za poslanca Európskeho parlamentu, vzácnym človekom a skvelým priateľom a kolegom Ondrejom Tunegom.

Pripomíname si ho uverejnením príhovoru predsedu ZKS Petra Macha na pohrebe, ktorý sa odohral v jeho rodnej obci Neporadza 24. januára 2020, pár dní od jeho narodenín, 68 rokov. A tiež priblížením niektorých najdôležitejších momentov z jeho života a práce.

PRÍHOVOR PETRA MACHA NA POHREBE

Vážená smútiaca rodina, vážené

smútočné zhromaždenie, dovoľte mi v mene Združenia kresťanských seniorov Slovenska a aj v mene Kresťanskodemokratického hnutia rozlúčiť sa so vzácnym človekom, našim drahým priateľom Ondrejom Tunegom.

Ondrej bol skvelý odborník. Celý život pracoval vo sfére informačných technológií, v náročných projektoch a zodpovedných pozíciách vo významných nadnárodných

spoločnostiach, tretinu pracovného života strávil v zahraničí. Keď sme sa stretli, bol už dôchodcom, ale vedeli sme sa spolu dlho rozprávať o projektoch i postupoch, ktoré som ja poznal ako bývalý podpredseda Rady vlády pre informatiku z iného

ÚČASTNÍCI STRAJKU
RTV: SPRÁVY

pohľadu. Ale človek zostáva „ajťákom“ až do smrti, a tak sme Ondreja pozývali, aby sa so svojimi skúsenosťami, napríklad o tom, ako sa chrániť pred IT hrozbami, podelil na seminároch i na stretnutiach v kluboch. Vždy to rád urobil a budeme na to s vďakou spomínať.

Ondrej nás – ZKS – skvele reprezentoval. So svojimi skúsenosťami a iniciatívou pragmatického a skúseného človeka, zvyknutého pohybovať sa v medzinárodnom prostredí, sa ujal funkcie zahraničného experta ZKS. Zastupoval nás na viacerých zasadaniach výkonného výboru Európskej únie seniorov a na medzinárodných konferenciách, ktoré ESU organizovalo. Aj vďaka svojim jazykovým znalostiam nadviazal široké kontakty v rodine európskych seniorov. Sústrast' k jeho úmrtiu nám poslala prezidentka ESU An Hermans aj generálny tajomník ESU Guido Dumon. Na valnom zhromaždení ZKS vlni v novembri bol Ondrej zvolený za jedného z podpredsedov ZKS. Bol jedným z mojich najbližších spolupracovníkov, mali sme spolu veľa plánov a bude nám všetkým veľmi chýbať.

Ondrej bol plný energie. Ako cykloturista prejazdil celú Európu. Spoznal pri tom bežný život v mnohých krajinách Európy a vedel ho porovnať s našim. Aj tieto jeho znalosti ho kvalifikovali na to, aby sa pred rokom stal kandidátom ZKS na kandidátke KDĽ vo voľbách do Európskeho parlamentu. Bolo to prvý raz, čo sa kresťanskí seniori dostali na kandidátku do EP a Ondrej bol dobre

pripravený. Bol pripravený využiť všetky svoje znalosti a skúsenosti v prospech zlepšenia životných podmienok seniorov, ale aj k upevneniu postavenia Slovenska v Európe. Medzi mnohými kondolenciami na facebooku bolo i vyjadrenie jedného z jeho mladších spolukandidátov, ako si spomína na jeho výklad o striebornej ekonomike. S obrovským nasadením obišiel naše kluby po celom Slovensku a všade, kde bol, zanechal výborný dojem ako zodpovedný a kompetentný kandidát.

Ondrej bol milý a spoločenský človek. Kam prišiel, rozdával radosť a spokojnosť. Zapojil sa do všetkých našich kultúrnych i športových aktivít. Rád bol v divadle, na koncertoch, na turistike. Ale nebol len pasívnym účastníkom, na svojej chalupe v Lubine zorganizoval viaceré vydarené podujatia: fašiangy, zabíjačku, juniáles. A plánoval i ďalšie – napríklad sme snívali o medzigeneračnom tábore dedkov s vnukmi či vnučkami na medzigeneračný prenos skúseností. Ešte pred týždňom – v sobotu na svoje 68. narodeniny – spolu s kolegyňami z nášho klubu seniorov v Petržalke tam pripravoval priestory na ďalšiu fašiangovú zabíjačku. Iste by tam zahral i zaspieval, dnes už, veríme, že účinkuje v inom zbore. A skúsenosť z chrámového zboru v kostole Sedembolestnej Panny Márie v Petržalke mu tam iste zvyšuje kvalifikáciu. Milý Ondrej, hlboko zarmútení stojíme pri Tvojej rakve, aby sme sa Ti ešte raz poďakovali za všetko, čím si nás obohatil. Odišiel si tak rýchlo, že si to dnes možno ešte ani celkom neuvedomujeme. Ale som si istý, že vrúcne spomienky na Teba si zachováme navždy.

Napriek hlbokému smútku z Tvojho náhleho odchodu ako kresťania stojíme pri Tvojej rakve s pevnou nádejou na vzkriesenie. Veríme, že Ti náš dobrotivý a milosrdný Pán odplatí všetko dobré, čo si vykonal.

Odpočívaj v pokoji.
Češť Tvojej pamiatke.

Peter Mach, predseda
Združenia kresťanských seniorov Slovenska

ZO ŽIVOTNEJ A PRACOVNEJ DRÁHY ONDREJA TUNEGU

Ondrej Tunega sa narodil v roku 1952 v Neporadzi neďaleko Trenčína do početnej rodiny. Po základnej škole v Neporadzi pokračoval na strednej všeobecnovzdelávacej škole v Trenčíne a po maturite študoval v rokoch 1970 – 1975 na Elektrotechnickej fakulte SVŠT v Bratislave, kde získal titul inžinier v odbore Technická kybernetika. Tomuto progresívnemu odvetviu a informačným technológiám, ktoré doslova menia svet a život, zasvätil celú svoju profesionálnu dráhu. Pracoval ako systémový inžinier, programátor a analytik, už v osemdesiatych rokoch minulého storočia bol ako jeden z prvých programátorov vtedajšej ČSSR vyslaný pracovne do západného zahraničia, konkrétne do Spolkovej republiky Nemecko. Aj po zjednotení Nemecka strávil v tejto krajine viac rokov v zodpovedných pozíciách a pri náročných a inovátorských projektoch.

V už zmenených spoločenských podmienkach pracoval na Slovensku v rokoch 1995 – 2000 v špičkových nadnárodných spoločnostiach Siemens Nixdorf a Siemens ako manažér v obchodno – technickej oblasti. Pomáhal zavádzať moderné technológie vo viacerých našich podnikoch. V rokoch 2000 až 2014 mu v spoločnosti Wincor Nixdorf patrili aj tie najvyššie pozície konateľa a generálneho riaditeľa. Mal výraznú zásluhu na takých projektoch, ako zavádzanie automatov či moderných predajných systémov pre popredné obchodné reťazce.

V roku 2015 odchádza do dôchodku, istý čas ešte pracuje ako obchodný zástupca nemeckej firmy Anker pre Slovensko a Českú republiku, ale už zakrátko sa naplno zapája do činnosti ZKS. O jeho pozoruhodnej aktivite, ale aj osobných záľubách veľmi pekne hovoril predseda ZKS Peter Mach na poslednej rozlúčke s ním. Dodajme, že mal rád život vo všetkých jeho podobách a chutiach. Vo svojej záhrade v Devíne sa pustil aj do vinárstva a z ovocia zo sadu v Lubine v tej najchýrnejšej slovenskej pálenici v neďalekej Bošáci páčil vlastnú Tunegovku. Dostali ju do daru viacerí naši zahraniční hostia a potešil nimi aj nejedného kolegu a priateľa zo Združenia kresťanských seniorov Slovenska. Aj pri nej, vo chvíľach všedných i sviatočných, znova a znova spomínajme na dobrého človeka Ondreja Tunegu.

SENIORI OPĚT PUTOVALI DO ŠAŠTÍNA

Združenie kresťanských seniorov Slovenska (ZKS) oslavuje tento rok 25. výročie svojho vzniku a jednou z významných akcií k tomuto výročiu bola aj pravidelná každoročná púť do šaštínskej baziliky. Tento rok epidemiologické obmedzenia znemožnili tradičné púte kresťanských seniorov na viaceré miesta Slovenska. S veľkou radosťou, aj keď prísne zachovávajúc hygienické obmedzenia, sa preto temer tri stovky zástupcov klubov ZKS najmä zo západného a časti stredného Slovenska stretlo na sviatok Narodenia Panny Márie 8. septembra 2020 v šaštínskych chráme.

Privítal nás administrátor baziliky v Šaštíne páter Martin Lehončák, OSPPE. Púť sme začali spoločnou modlitbou ruženca k Sedembolestnej Panne Márii. V bazilike nás už čakali seniorky z Topolčian. Rozdali sme texty jednotlivých desiatok aj iným seniorom. Po ukončení modlitby sv. ruženca sme do začiatku slávnostnej sv. omše spievali mariánske piesne.

Slávnostnú svätú omšu, ktorá sa začala o 10:30 h, celebraval Mons. Jozef Haľko, bratislavský pomocný biskup. Vo svojej kázni zdôraznil poslanie kresťanských seniorov ako svedkov viery. Po roku sme sa znovu stretli pri slávení narodenia Panny Márie, povedal na úvod otec biskup. Uviedol, že keď slávime narodeniny našej matky, slávime aj naše narodeniny. Matkou všetkých matiek je Panna Mária. Tu v šaštínskej bazilike ju máme priamo pred očami. Panna Mária je dar od Ježiša. Darom Panne Márii k narodeninám môže byť aj naše spoločenstvo - Združenie kresťanských seniorov Slovenska. Otec biskup potom rozobral jednotlivé slová názvu, aby ukázal, čo náš dar predstavuje. Začal posledným slovom názvu - Slovenska. Pripomína nám to, že Boh nás postavil do konkrétneho priestoru na svete. Do priestoru strednej Európy, ktorý sa volá Slovensko. Na Slovensku patríme do konkrétneho mesta alebo obce. Do konkrétnej farnosti a v tej farnosti do konkrétnej rodiny, medzi

konkrétnych ľudí. Sedembolestnej Panne Márii prinášame ako dar vedomie, že zodpovedať sa budeme pred jej Synom za to, čo sme urobili tu v tom konkrétnom priestore, čase a mieste, čo sme urobili v konkrétnom živote. To druhé, čo Panne Mária prinášame ako dar, je to, že sa voláme seniori. Senior je starší skúsený človek. Senior je prirodzenou a prijatou autoritou spoločenstva. Panne Márii prinášame dar našej staroby, ktorú prežívame s vierou. Staroby, s ktorou idú rôzne bolesti, rôzne neistoty aj znášanie tejto koronakrízy. Ty Panna Mária vieš, že pre nás starších, seniorov, je nosenie rúška, vytváranie odstupov, obmedzenie pohybu osobitným utrpením. My Ti toto utrpenie prinášame ako obeť, ako obetný dar. Ďakujeme Ti za to, že ako seniori sme veriaci, ďakujeme Ti za to, že ako seniori môžeme vydávať svedectvo na tomto našom Slovensku.

Môžeme Panne Márii odovzdať aj slovo združenie. Syn Panny Márie hovorí, že kde sa dvaja alebo traja stretnú, teda združia sa v jeho mene, tam je aj on.

Po skončení sv. omše poďakoval čestný predseda ZKS Jozef Mikloško celebrantom a podpredsedníčka ZKS Mária Muchová prečítala príhovor predsedu ZKS Petra Macha.

Popoludní o 13:00 h púť pokračovala krížovou cestou. Po skončení krížovej cesty požehnal pútnikov a rozlúčil sa s nimi administrátor baziliky v Šaštíne páter Martin Lehončák, OSPPE. Bratislavskí seniori pokračovali po skončení púte do Skalice, kde sme položili kvety na hrob Antona Srhoľca. Občerstvili sme sa a vrátili sa do Bratislavy.

Jolana Egryová, predsedníčka ZKS ÚC – 1 Bratislava

PRÍHOVOR PRESEDU ZKS

Milí priatelia,
tradičnou súčasťou každoročnej púte ZKS do Šaštína je aj príhovor predsedu ZKS. Tento rok sa vám ako nový predseda prihovám len sprostredkovane, lebo som, žiaľ, v preventívnej karanténe. Cítim sa dobre, nemám žiadne príznaky, a tak dúfam, že o niekoľko dní už budem môcť opäť fungovať v plnom nasadení.

Dovoľte mi najskôr pripomenúť najdôležitejšie podujatia nášho združenia za posledný rok.

Krátko po našej vlnajšej púti sme sa 22. septembra 2019 zúčastnili Národného pochodu za život, ktorý sa konal v Bratislave. Naše združenie sa aj veľkým transparentom prihlásilo k myšlienkam ochrany života od počatia po prirodzenú smrť a vždy bude podporovať všetky aktivity, ktoré sa budú usilovať o zlepšovanie podmienok ochrany života. V spolupráci s Fórom kresťanských inštitúcií, ktorého sme aktívnym členom, sa budeme angažovať aj v ďalších zápasoch o presadenie kresťanských zásad do života spoločnosti – napr. v zápase o voľnú nedeľu. Aj keď sa zdá, že tento zápas zatiaľ prehrávame, rád by som

pripomenul výzvu FKI, aby sme v nedeľu nenakupovali.

Začiatkom novembra 2019 sme v Bratislave organizovali významnú regionálnu konferenciu Európskej únie seniorov (ESU) nazvanú 30 rokov slobody očami seniorov. Zúčastnili sa na nej vedúci predstavitelia ESU, delegácie seniorských organizácií z krajín V4, Nemecka a Rakúska. V rámci programu konferencie sme mali možnosť vypočuť si aj prednášku otca biskupa Jozefa Haľka a významných politických predstaviteľov – prešovského župana Milana Majerského, europoslancov Ivana Štefanca a Miriam Lexmann. Zahraniční účastníci konferencie – vedúci funkcionári seniorských organizácií – hovorili o súčasnom postavení ich organizácií. ESU vysoko ocenila organizáciu aj obsah konferencie a môžeme byť na ňu hrdí. Podrobná informácia o konferencii a celé texty viacerých vystúpení na nej boli zverejnené v časopise Generácie, ktorého posledných 6 ročníkov je dostupných – a to je ďalšia novinka - aj na webovej stránke nášho združenia seniorizks.sk.

V novembri 2019 sa konalo aj 12. valné zhromaždenie ZKS, ktoré je najvyšším orgánom nášho združenia. Valné zhromaždenie zhodnotilo činnosť za štvorročné funkčné obdobie (2015-2019) a zvolilo vedúcich funkcionárov na nové štvorročné funkčné obdobie. Doterajší predseda ZKS Jozef Mikloško, ktorý sa v marci 2019 dožil 80 rokov, už na funkciu predsedu nekandidoval a bol zvolený za čestného predsedu ZKS. Aj pri tejto príležitosti sa mu chcem poďakovať za jeho dvanásťročnú prácu na čele nášho združenia a vysloviť nádej,

že s nami bude ešte dlho v dobrom zdraví spolupracovať. Za predsedu ZKS bol zvolený Peter Mach, za podpredsedov Mária Muchová, Marta Gregušová a Ondrej Tunega. Ondrej Tunega, žiaľ, v januári 2020 náhle zomrel a jeho elán i odhodlanie nám chýba a bude chýbať. Spomeňme si, prosím, na neho aj ďalších našich zosnulých v modlitbách.

Tento rok si naše združenie pripomína 25. výročie svojho vzniku. 30. 1. 1995 predložili Ján Benček, Teodor Bílek a Ferdinand Záhoranský na Ministerstvo vnútra SR žiadosť o registráciu Združenia kresťanských dôchodcov a Ministerstvo vnútra SR ho zaregistrovalo už 6. 2. 1995. Dátum registrácie sme si pripomenuli ako naše narodeniny slávnostným zasadáním Predsedníctva ZKS, ktoré sa konalo v Bratislave. Krátku reportáž z tejto

udalosti priniesla aj Slovenská televízia v magazíne Orientácie. Štvrtstoročie existencie nášho združenia nás naplnia radosťou a hrdosťou nad tým, ako plnilo a plní svoje programové zásady. Poďakovanie za to patrí stovkám aktívnych funkcionárov a organizátorov v kluboch a územných centrách po celom Slovensku. Keď sme v júni na zasadnutí Predsedníctva hodnotili hlásenia o činnosti za uplynulý rok, mohli sme s hrdosťou konštatovať, že naše kluby sú aktívne a prinášajú množstvo priaznivých aktivít. Dokumentujú to aj

pestré príspevky v našom časopise Generácie, ktorý si – pripomínam - môžete prečítať na našom webe. Popri výborne fungujúcich kluboch však stále pred nami stojí úloha podnietiť vznik ďalších klubov (veď napr. nemáme kluby v 2 krajských mestách) a rozširovanie členskej základne najmä o „mladších“ seniorov.

Prvé dva mesiace tohto roku boli aj obdobím kampane pred voľbami do parlamentu. Naše združenie malo na kandidátnej listine KDĽ troch svojich kandidátov (Martin Lauko, Ernest Birvoň a Jozef Husár), ktorí absolvovali veľa milých stretnutí v našich kluboch. Ďakujem im za osobné nasadenie a je mi ľúto, že sa nám nepodarilo ich vo voľbách presadiť.

Tohtoročná Veľká noc už prebehla v mimoriadnych podmienkach. Celý svet zachvátili obavy z rozširujúcej sa pandémie. Zrušili sa stretnutia, nekonali

sa bohoslužby, zavreli sa školy aj kultúrne zariadenia. Pandémia sa dotkla aj našej činnosti. Od začiatku marca sa zastavila prakticky celá činnosť, počas leta sa opatrne obnovuje a dnes už

čelíme druhej vlne pandémie. Keďže vírus ohrozuje najmä nás – seniorov – musíme sa správať zvlášť zodpovedne a striktné dodržiavať všetky opatrenia, aj keď sú pre nás bolestné a obmedzujúce.

Panna Mária Sedembolestná, patrónka Slovenska, prichádzame dnes za Tebou Tvoji synovia a dcéry, hriešni, slabí, starí, aby sme u Teba hľadali odpustenie, silu a novú sviežosť. Vrucne Ti ďakujeme za pomoc a ochranu, ktorej určite vďačíme za to, že sme nemuseli zažívať tie najhoršie hrôzy pandémie, ktoré sme videli neďaleko od nás.

Vieme, že život na tejto zemi nikdy nebol, nie je, a ani nebude bez bolesti. Veď si to bola Ty, kto jej musel čeliť až do takej miery, že Ťa nazývame Sedembolestnou. Naliehavo Ťa aj dnes prosíme, aby si nám pomáhala niesť naše bolesti a ochránila nás aj v budúcnosti. Inšpirovaní slovami žalmistu: „Ešte aj v starobe budú prinášať ovocie, úrodní budú a plní sviežosti.“ (Žalm 92,15) s dôverou v Tvoju pomoc chceme kráčať v ústrety novým výzvam.

Peter Mach, predseda ZKS

VLADIMÍR KRČMÉRY:

TÚTO PANDÉMIU SPOLOČNE PREKONÁME

Prof. MUDr. Vladimír Krčméry DrSc. (* 23. júl 1960, Bratislava) je slovenský lekár, vedec – odborník na tropickú medicínu, infektológiu, onkológiu, vysokoškolský pedagóg, zakladateľ zdravotníckych a sociálnych zariadení a zahraničných humanitárnych misí v rozvojových krajinách. V súčasnej pandémie patrí k najväčším autoritám, preto sme ho požiadali o rozhovor.

Vážený pán profesor, prosíme o stručné zhodnotenie doterajšieho priebehu pandémie z Vášho pohľadu.

Po prvej vlne, ktorá mala u nás spolu s Cyprom, Gréckom a Maltou najlepší priebeh v Európskej únii a najnižšiu mortalitu na svete, nám letné uvoľnenie donieslo logicky druhú vlnu. V lete pandémie mala priebeh tzv. tlejúcej choroby, ale s reťazením rizikových podujatí v auguste a v septembri sa druhá vlna zmenila na typ „druhý vrchol“, ktorý je charakterizovaný násobným prírastkom nakazených. Našťastie počet zomrelých nekopíruje, ale nárast nakazených, ktorý narástol 20-krát. Rastie počet hospitalizovaných, ale nie úmerne počtu nakazených, z ktorých len

asi tretina má klinické príznaky a len asi desatina potrebuje hospitalizáciu.

Sme časopis o senioroch a pre seniorov. Čo by ste zdôraznili v súvislosti s touto veľmi zraniteľnou skupinou?

Netrpezlivo čakáme na očkovaciu látku a modlíme sa, aby prišla ešte v tomto roku, veď v Číne, Rusku a USA sa už očkovanie spúšťa. Dovtedy, kým nepríde vakcína, odporúčam seniorom dodržiavať tieto zásady:

1. Obmedziť kontakty s neznámymi. To neznamená obmedziť vychádzky, najmä vychádzky do prírody, záhrady, parku ..., ale chodiť len tam, kde nie sú iní, najmä neznámi. Teda do záhrady, do parku, do lesa, pokiaľ možno denne. Minimálne 30 minút na slnku, ak je tento dar od Všemohúceho vidieť, ak nemôžete ísť von, je treba sa slniť pri otvorenom okne. Sklo, žiaľ, zachytí užitočné žiarenie, preto užívajte D vitamín 2-krát týždenne (je v lekárňach voľne predajný), jedzte čerstvú zeleninu a ovocie (prírodný C vitamín), pite aspoň 1,5 litra tekutín denne, doma po návšteve, ak sa jej nedalo vyhnúť,

vyvetrajte a dezinfikujte kľučky po neznámych návštevách.

2. Vyhnúť sa akýmkoľvek hromadným podujatiam vrátane rodinných osláv bez ohľadu na počty, nakupovať v malých obchodoch v čase, keď tam nie sú iní. Ak sa dá, nechať si nakúpiť mladšími, susedmi, príbuznými, ...
3. Necestovať mestskou dopravou, odložiť cesty vlakmi a autobusmi, pobyť na staniciach, zastávkach a podobne.
4. Bohoslužby sledovať cez televíziu alebo rozhlas, pokiaľ nedôjde k poklesu počtov nakazených, snažiť sa udržať v dobrej psychickej pohode, viac telefonovať či skypovať so známymi, rodinou, aby sa nevytvorila sociálna izolácia.
5. Nosiť rúška vonku, v uzavretých priestoroch, ale aj doma, a to vtedy, ak žijeme v spoločnej domácnosti viacerí, ktorí chodia do školy a do práce a prichádzajú na návštevu neznámi, alebo príde napríklad poštar. Nosiť rúško počas ich prítomnosti aj doma, a aj vtedy, keď sme so žiakmi a študentmi, ktorí nemusia mať

príznaky, ale zo školy môžu doniesť infekciu bez toho, aby to ktokoľvek vedel a cítil. Keď sme sami v izbe alebo v domácnosti samozrejme rúško netreba, ani v parku, záhrade a lese, pokiaľ nie sme samozrejme v skupinke.

6. Nestretávať sa vôbec s osobami ktoré majú akékoľvek príznaky respiračného infektu až do 10 dní po ich doznení a nestretáť sa s tými, čo prišli zo zahraničia, alebo boli na rizikovej udalosti (napr. svadby) 10 dní po udalosti.
7. Očkovanie podľa odpovede na tretiu otázku.

Upozornili ste na nebezpečenstvo spojenia pandémie s blížiacou sa sezónou chrípky. Čo odporúčate seniorom osobitne na poli očkovania?

Očkovanie - kým nebude očkovacia látka proti Covid-19, odporúčam nechať sa zaočkovať proti chrípke a pneumokokom, u seniorov obe vakcíny plne hradí poisťovňa a podá vám ju váš obvodný lekár, kde sa telefonicky objednáte, prípadne ak máte zdravotníka v domácnosti alebo

blízkosti, nechajte si poslať e-recept a nechajte sa zaočkovať doma. Ideálny čas na očkovanie je október a november, aby sa do konca roku stihli vytvoriť protilátky.

História pozná viaceré pandémie, Vy máte skúsenosti z rozvojových krajín so smrtiacimi epidémiami.

Ľudstvo dosiaľ prekonalo za posledných 50 rokov všetky pandémie, počnúc AIDS, kde za posledných 5 rokov vidíme celosvetovo pokles, malárie, kde je pokles už 10 rokov. Úplne sme eradikovali (vykorenili) v roku 1978 kiahne, takmer úplne na celom svete detskú obrnu, v EÚ sa výrazne znížil tetanus, čierny kašeľ, záškrt, žltáčka typu B a za posledných 5 rokov s pomocou WHO sa takmer úplne eradikovala ebola, žltá zimnica, zika, ...

Spomedzi koronavírusových epidémií sa podarilo zatlačiť SARS v Hongkongu takmer úplne, vtáčiu chrípku na 400 prípadov ročne, MERS oba typy, aj arabský aj kórejský, takmer úplne, a to výlučne prísnyimi karanténnymi opatreniami, lebo ani na SARS ani na MERS nemáme lieky, našťastie na

koronavírus, aj keď nie úplne, funguje niekoľko antivirových a antimariárík, ktoré boli síce registrované na iné diagnózy, ale najmä na začiatku u mnohých pomohli.

Na záver Vaše poslanstvo, ktoré nás hádam povzbudí, že všetko spoločným úsilím prekonáme ...

Z týchto prípadov vyplýva, že keď sme boli úspešní najmenej 10x, z toho 3x pri koronavírusoch, s Božou pomocou a s príchodom očkovacej látky môžeme zvíťaziť aj nad Covid-19 a zatlačiť ho

do tzv. spiacej (dormantnej) fázy. Kým nepríde vakcína, musíme sa snažiť udržať aspoň remízu, t.j. premeniť typ vzostupnej krivky na plochú. Na tento scenár teraz máme k dispozícii iba stratégiu R-O-R, teda Rúška – Odstup – Ruky (hygiena) a karanténne opatrenia. Teda vyhýbať sa zbytočnej mobilite a rizikovým prostrediam a kontaktom aspoň najbližšie 2-3 mesiace. Verím, že takto sa nielen dočkáme vakcíny, ale aj si umožníme dopriať požehnané a pokojné prežitie Božieho narodenia.

PETER MACH NAVŠTÍVIL KLUBY ZKS

Novozvolený predseda ZKS Peter Mach na valnom zhromaždení 8. novembra 2019 v Bratislave informoval, že by v priebehu najbližších 2 rokov chcel postupne navštíviť všetky kluby ZKS, aby sa priamo u nich zoznámil s ich činnosťou. Stretnutia sa sľubne rozbehli začiatkom roku 2020, ale prerušila ich pandémia ochorenia COVID-19. V tomto príspevku vám krátko predstavíme stretnutia, ktoré novozvolený predseda ZKS uskutočnil.

11. decembra 2019 sa predseda ZKS spolu so všetkými tromi novozvolenými podpredsedami ZKS Martou Gregušovou, Máriou Muchovou a Ondrejom Tunegom stretol v Bratislave s predsedami **klubov ZKS v Bratislavskom kraji**. Spolu s predsedníčkou územného centra Jolanou Egryovou sa na stretnutí zúčastnilo 10 predsedov klubov. Predsedovia bratislavských klubov sa pravidelne stretávajú každý mesiac, aby sa vzájomne informovali o svojej činnosti a predseda ZKS sa na nich pravidelne zúčastňuje.

15. januára 2020 navštívil predseda ZKS spolu s podpredsedom ZKS Ondrejom Tunegom **klub ZKS**

v Pravenci. Na stretnutí sa zúčastnili aj kandidáti nášho združenia vo voľbách do NR SR Martin Lauko a Jozef Husár a Caroline Líšková, predsedníčka Konzília KDH.

27. januára 2020 sa predseda ZKS stretol v Košiciach v klube ZKS Košice - Nad jazerom s predsedami všetkých **klubov ZKS v Košickom kraji**. Predseda územného centra Košice Jozef

Gbúrik a predsedovia ôsmich klubov širšie informovali o rozmanitej činnosti svojich klubov. Na časti stretnutia sa ako hostia zúčastnili námestníčka primátora Košíc Lucia Gurbáľová a starostka mestskej časti Košice – Nad Jazerom Lenka Kovačevičová.

9. februára 2020 navštívil predseda ZKS klub Čajkov. Na stretnutí sa zúčastnil aj miestny rodák, bývalý podpredseda ZKS Ján Uhnák. Zo stretnutia si predseda ZKS odniesol od predsedníčky klubu Anny Ištókovskej krásny darček – bábiku v miestnom kroji.

9. februára 2020 navštívil predseda ZKS v sprievode členky

Predsedníctva ZKS Rozálie Palkovičovej aj **klub ZKS v Novej Dedine**. Predseda ZKS pripomenul 25. výročie vzniku združenia a poďakoval sa členom klubu na čele s predsedníčkou Annou Grausovou za ich doterajšiu prácu.

10. februára 2020 navštívil predseda ZKS spolu s podpredsedníčkou ZKS a predsedníčkou územného centra Trenčín Martou Gregušovou **klub ZKS v Trenčíne**. Stretnutie bolo venované výročiu vzniku ZKS, predsedníčka klubu Anna Planková a pamätníci priblížili vznik a prácu klubu. K výročiu vzniku ZKS prišiel gratulovať aj primátor Trenčína Richard Rybníček, ktorý ocenil prácu klubu a odovzdal mu Pamätný list.

11. februára 2020 navštívil predseda ZKS spolu s podpredsedníčkou ZKS a predsedníčkou územného centra Trenčín Martou Gregušovou **klub ZKS v Partizánskom**. Predseda klubu Stanislav Husár a ďalší funkcionári klubu zhodnotili bohatú činnosť klubu za posledný rok a stretnutie bolo tiež dôstojnou pripomienkou výročia vzniku ZKS. Na časti stretnutia sa zúčastnil aj primátor Partizánskeho Jozef Božik a miestny dekan vdp. Vladimír Farkaš.

23. septembra 2020 predseda ZKS spolu s podpredsedníčkou ZKS a predsedníčkou územného centra Trenčín Martou Gregušovou navštívili **klub ZKS v Pruskom**. Klub ZKS v Pruskom oslavuje tento rok 10. výročie svojho vzniku a na stretnutí si ho členovia pripomenuli príhovormi, spomienkami a kultúrnym programom.

MN

Z NOVEJ DEDINY DO POZBY

Po dlhšej nútenej prestávke, spôsobenej pandémiou koronavírusu, sme uskutočnili návštevu pekného prírodného miesta, kde bolo menej ľudí a veľa miesta na potrebné rozostupy.

Pútnické miesto Pozba v okrese Nové Zámky sa volá Svätá studnička a podľa legendy sa tu zjavila Panna Mária. Ľudia si toto miesto veľmi ctia. Údajne už v roku 1470 tu boli postavené prvé kaplnky.

Dnešné stavby boli postavené na začiatku 20. storočia. Jedna kaplnka nad zázračným prameňom bola postavená v roku 1926 z milodarov pútnikov. Oproti stojí druhá kaplnka,

postavená v roku 1914. V interiéri je oltár so sochami Božského Srdca Ježišovho a Nepoškvrnenej Panny Márie. Pred touto kaplnkou stojí socha Sedembolestnej Panny Márie.

Nad studničkou je kalvária, ktorá má 15 obrazov zastavení Krížovej cesty, rozvešaných po stromoch. Pri kaplnkách sa nachádza Lurdská jaskyňa, v drevenom domčeku je osadená socha Lurdskej Panny Márie.

Toto pútnické miesto navštívili 12. júla aj kresťanskí seniori z Novej Dediny. Po necelej hodinke cesty sme prišli na pekné a príjemné pútnické miesto. Aj pri rešpektovaní opatrení proti šíreniu koronavírusu, sme mohli túto milú púť absolvovať. Bola tiež možnosť pristúpiť k sviatosti zmierenia. Občerstvili sme sa vodou z prameňa a potom sme sa zúčastnili na svätej omši, ktorú celebroval správca farnosti vdp. Mgr. Ioan Gondec spolu s ďalšími koncelebrantami. Táto svätá omša bola obetovaná za onkologicky chorých, trpiacich, imobilných a starých ľudí. Po svätej omši prítomní kňazi udeľovali sviatosť pomazania chorých.

Čas, ktorý sme v túto 15. cezročnú nedeľu prežili, bol pre všetkých požehnaním.

Rozália Palkovičová,
klub ZKS Nová Dedina

SENIORI Z ÚC TRENČÍN V KÚPEĽOCH LÚČKY

Konečne sme sa dočkali... Kvôli koronavírusu bol odložený rehabilitačný 6-dňový pobyt, ktorý zorganizovala predsedníčka Územného centra 3 Trenčín Združenia kresťanských seniorov Slovenska, Marta Gregušová, v náhradnom termíne od 28.9. do 3.10.2020 v kúpeľoch Lúčky.

Na pobyte sa zúčastnilo 46 členov z klubov ZKS Trenčín-mesto, Trenčín-Orechové, Dubnica nad Váhom, Pruské, Veľké Bielice. Pridali sa k nám aj členovia z ÚC 2 Hlohovec.

Trenčania sa stretli v pondelok na železničnej stanici, cesta rýchlikom rýchlo ubehla a z Ružomberka nás všetkých aj s batožinami do kúpeľov

odviezla miestna autobusová linka. Ostatní prišli obdobne, niektorí autami.

Na recepcii hotela Choč sme dostali kľúče a rôzne poukážky na ubytovanie, stravu a vyšetrenie. Nasledovala vstupná prehliadka u lekárov, ktorá mala potvrdiť, či sme schopní podstúpiť relaxačnú liečbu.

Všetci uspeli a dostali sme rozpisy procedúr.

Pobyt sa začal obedom a prvou „ochutnávkou“ bazénov. Dážď a chvíľami lejaky nám nezabránili ani v pobyte vo vonkajšom bazéne. S heslom „všetko treba skúsiť“ sme sa ponárali do bazénov rôznej teploty, každý podľa zdravotného stavu. Okrem relaxačného vonkajšieho bazéna sme sa mohli vyhriať vo vnútornom oveľa teplejšom. Mnohí, čo už tu niekedy boli, odovzdávali svoje skúsenosti tým, pre ktorých to bolo prvé stretnutie s kúpeľmi.

Ďalšia voda nás čakala vo vírivých a minerálnych kúpeľoch. Liečba teplom je aj pri rašelinových a parafínových obkladoch. Takmer každý si mohol vyskúšať masáž, mnohí inhalácie, soľnú jaskyňu, elektroliečbu, telocvík, aj suchý uhličitý kúpeľ, ktorý obnovuje bunky tela a piť unikátnu minerálnu vodu, ktorej zloženie prvkov zvyšuje celkovú imunitu. Všetky procedúry boli pod jednou strechou, takže dáždniky bolo treba len na vychádzky, počasie počas pobytu bolo ustálené: lejaky, dážď a hmla.

Okrem procedúr sme robili individuálne a najmä skupinové vychádzky do okolia: k Lúčanskému vodopádu, do farského kostola

Povýšenia svätého Kríža, kúpeľnej kaplnky, k diviačej obore, k termálnemu prameňu Kalameny s jazierkom aj na prehliadku dedín Lúčky a Kalameny. Príroda je nádherná v každom počasí a celé kúpele s krásne upravenými záhonmi kvetov a kríkov, s mnohými sochami priam lákali na prechádzky. Niektorí si na kurze pletenia košíkov vyrobili vlastné darčeky.

Kúpele Lúčky v krásnom horskom prostredí Liptova, nám pomohli zlepšiť zdravotný stav, oddýchnuť si od denných starostí, pomohli načerpať nové sily aj pre boj s koronavírusom, hoci nové opatrenia proti nemu nám trochu zasiahli do denného režimu posledných dní.

Dovoľujem si za všetkých poďakovať kvalifikovanému personálu za bezproblémový a príjemný pobyt, príjemnú rodinnú atmosféru a pani Ing. Eve Rojčekovej pri vybavovaní našej objednávky.

Veľká vďaka patrí pani Marte Gregušovej, ktorá výborne organizačne zvládla celý pobyt, operatívne podľa situácie prispôbovala program a bola neúnavným iniciátorom spoločných činností.

Za krásny pobyt patrí poďakovanie Trenčianskemu samosprávnemu kraju, ktorému vďačíme za poskytnutie dotácie.

Ing. Jarmila Budíková

Foto: autorka

SENIORI Z HLOHOVCA POČAS PANDÉMIE

Keď sme sa v januári 2020 stretli na prvom zasadnutí výboru klubu ZKS v Hlohovci, robili sme už len kozmetické úpravy plánu aktivít na rok 2020. Nikto z nás netušil, že príde niečo, čo naše plány zminimalizuje.

Rok sme začali veselo. 10. februára 2020 sme sa v našom klube stretli na fašiangovom posedení. O dobrú zábavu sa postarala folklórna skupina Šulekovo. Medzi nami sme privítali vzácných hostí – kandidátov pre voľby do NR SR 2020 na kandidátnej listine KDĽH. Svoj program a predsavzatia prišli predstaviť kandidáti ZKS Martin Lauko, Jozef Husár a Daniel Mikloško.

TEŠILI SME SA DO TATIER

Tešili sme sa i na výlet do Vysokých Tatier, konkrétne na výstavu ľadových sôch na Hrebienku. Zakúpili sme si lístky a miestenky, netušiac, že nám zostanú už len ako spomienka na to, čo sme chceli, ale v dôsledku začatia šírenia pandémie koronavírusu už nestihli. A tak sa na celý polrok naša činnosť dočasne zastavila.

Počas koronakrízy, keď sa nedalo stretávať, sme sa navzájom spájali telefonickými rozhovormi a priali sme si, aby sme pandémiu v zdraví prežili. Keďže boli zatvorené na určitú dobu i kostoly, povzbudenie a silu sme čerpali aj prostredníctvom vysielania programov TV LUX, predovšetkým duchovnou účasťou pri vysielaní svätých omší.

Prijaté prísne hygienické opatrenia sa postupne začali uvoľňovať, a tak sme sa po dlhšej dobe mohli znova stretnúť. Dezinfekciu rúk a nosenie rúšok sme ale nemohli opomenúť.

Obchodná spoločnosť Saneca v Hlohovci nám darovala vitamín C v počte 700 blisterov pre členov nášho klubu. Naše dobrovoľníčky ich osobne doručili každému priamo domov.

PÚTE NA NANEBOVZATIE PANNY MÁRIE

1.8.2020 sme v spolupráci s komunitou františkánov v Hlohovci pripravili slávenie sviatku Panny Márie anjelskej, známej aj ako Porcinkula. Pripravili sme nielen obetné dary pri slávení Eucharistie, ale i malé agapé. Atmosféru nám spríjemnilo vystúpenie speváckej skupiny Téze, ktorá pôsobí vo františkánskom kláštore v kostole Všetkých svätých v Hlohovci.

V našej farnosti sa už dlhé roky na slávnosť Nanebovzatia Panny Márie 15.augusta koná púť na Kalvárii. Tento rok sa pre nepriaznivé počasie slávnosť konala vo farskom Kostole sv. Michala Archanjela. Potom ako sa po niekoľkých rokoch obnovila zámocká púť, sa od roku 2019 slávnosť Nanebovzatia Panny Márie koná aj na nádvorí zámku v Hlohovci, a to najbližšiu nedeľu po 15.auguste.

Do sprievodu putujúcich sa zapojili i dobrovoľníci oblečení v dobových kostýmoch. Púť sa začala vo farskom kostole a za sprievodu dychovej hudby sme všetci putovali na zámok. Tu sme slávili Eucharistiu. Hlavným celebrantom bol hlohovský dekan vdp. Jozef Schwarz a koncelebrantom páter Jeremiáš OFM, gvardián kláštora. Slávnostným kazateľom bol vdp. Tibor Sloboda. Vyzdvihol význam putovania tu na Zemi, ktoré je len dočasné. Cieľom každého z nás je doputovať do neba. Zdôraznil dôležitosť odovzdávania tejto tradície ďalšej generácii.

Daniela Ďuricová,
ZKS ÚC2 a klub Hlohovec

ŽIVOT V KLUBE ZKS PARTIZÁNSKE

Členovia nášho klubu už tradične trávajú zopár dní v roku u rehoľných sestričiek, ktoré spravujú Charitný domov v Dolnom Smokovci vo Vysokých Tatrách. Nebolo tomu inak ani tento rok, keď sme sa v prvej polovici augusta opäť vybrali do Tatier.

nášho kraja. Všetko bolo pripravené, ale vírus našu snahu zastavil. Veríme, že športový deň sa uskutoční na jar budúceho roku.

KAPLNKA POVÝŠENIA SVÄTÉHO KRÍŽA

Klub kresťanských seniorov Partizánske-mesto pôsobí už takmer desať rokov.

Pobyt bol obohatený o šesť vnúčeniec, spolu s nimi nás bolo 28. Prežili sme krásne chvíle, na pomery našich veľhôr bol teplý a pohodový čas. Sestričky nám opäť pripravili priam domáce prostredie, ku ktorému sme trochu prispeli aj my. Každé ráno sme boli účastníkmi svätej omše a tie boli zásluhou kázní vdp. Jozefa Barillu naozaj zážitkom. Počas pobytu sme navštívili Sliezsky dom, boli sme v Starom Smokovci, na Hrebienku, Rainerovej a Zamkovského chate a tiež v Tatranskej Lomnici.

vo štvrtok, aj keď v obmedzenom počte. Na sobotu 19.9. sme mali v pláne športový deň pre kresťanských seniorov

Život v našom klube sa ani počas COVIDU 19 nezastavil, aj keď z našich plánovaných akcií nám dosť ubral. Keď sa situácia okolo COVIDU trochu zlepšila mohli sme sa opäť stretávať pravidelne

Pri založení klubu 21.6.2011 sme si dali do programu vybudovanie Krížovej cesty Povýšenia Svätého kríža, ktorú sa nám podarilo vybudovať za pomoci bývalého pána dekana Miroslava Baláča aj terajšieho pána dekana Vladimíra Farkaša. Veľmi nám pri tom pomohlo mesto Partizánske, najmä pán primátor Jozef Božik a Technické služby mesta. Veľa síl vynaložili obetaví dobrovoľníci hlavne z radov našich členov.

Po vybudovaní krížovej cesty sme s pánom dekanom dospeli k návrhu vybudovať na vrchu kalvárie kaplnku Povýšenia Svätého kríža so zvoničkou. Vybavovanie rôznych záležitostí spojených s výstavbou si vzal na starosť náš klub. Architekt Ing. Marián Minarovič zo Žabokriek nad Nitrou vypracoval projekt v roku 2016. Nastalo obdobie vybavovania po príslušných úradoch a inštitúciách, trvalo dosť dlho, ale vďaka Pánu Bohu sme stavebné povolenie 16.6.2020 dostali.

Od tohto momentu sa začali rozvíjať aktivity, ktoré by zabezpečili financie, materiál a hlavne spolupracovníkov. Tak ako doteraz významnú úlohu mali pán dekan a mestský úrad na čele s pánom primátorom, technické služby vedené riaditeľom pánom Jarošincom a ďalší pracovníci TS. Ing. Ladislav Centár nám sľúbil šindeľ na pokrytie strechy v spolupráci s pánom Kovaličkom pri dodávke krovu, pán Toth pripraví oceľové komponenty potrebné pri montáži krovu. Veľmi pomáha Ing. Vácval, ktorý vykonáva stavebný dozor. Neodmysliteľným spolupracovníkom je a bude až do záveru projektant Ing. Minarovič, pán Ladislav Bánovský bol pri vymeriavaní stavby. Všetkým a tiež viacerým ďalším patrí úprimné poďakovanie.

Začiatkom augusta pán dekan Farkaš požehnal miesto, kde bude kaplnka stáť, pracovníci TS vykopali základy. Koncom augusta pán dekan požehnal základný kameň nadstavby na už hotových základoch kaplnky. Po tomto akte

pracovníci okolo Ing. Minaroviča začali nabetonovávať na základoch múriky z kameňa, privezeného z lomu Novej Bane, hlavne zásluhou pána dekana a vdp. Petra Mišíka, pána farára v Novej Bani. V septembri práce prebiehali až do polovice októbra, kedy sa zhoršilo počasie a nemohli pokračovať. Zrejme sa obnovia až v jarných mesiacoch.

Kaplnka bude slúžiť na oddych po absolvovaní krížovej cesty, na duchovné povznesenie či meditáciu. Výstavba kaplnky je spojená aj s finančnými nákladmi. Prvý príspevok 1 000 eur nám darovalo Združenie kresťanských podnikateľov a manažérov Slovenska,

v septembri sme od nadácie firmy VELUX získali 4 000 eur. Pridali sa aj menší sponzori. Prijmeme aj drobný dar, ktorý by pomohol vybudovať kaplnku. S dôverou sa v tomto smere obraciame na kluby nášho združenia a ich členov a priaznivcov, aby prispeli. Finančnú výpomoc môžete poslať na účet nášho klubu SK04 0900 0000 0050 3968 2849, alebo na adresu Stanislav Husár, Malá okružná 927/52, 958 01 Partizánske. Už teraz ďakujeme za pomoc, nech ju Pán Boh mnohonásobne odplatí.

Stanislav Husár,
predseda klubu ZKS Partizánske-mesto

KLUB ZKS TRENČÍN V TATRÁCH DÝCHALI SME AJ OČAMI

Udalosti posledných mesiacov, ktoré náhle zasiahli do života ľudí všetkých kontinentov, uzavreli na štvrtroka dvere našich príbytkov a urobili z nás, seniorov, „strážcov pokladov“. Áno, izolovaní od vonkajšieho sveta, ale s pocitom zodpovednosti a vedomou poslušnosťou, sme strážili svoje zdravie, vytrvalosť lásky k blízkym a vďaka nasadeniu duchovných otcov a najmä kresťanských médií aj nádej a vieru.

Tým radostnejšou bola správa, že sa otvorili hotely a naša rezervácia vo Vysokých Tatrách platí. A tak 61 seniorov ZKS Trenčín týždeň od 19.6 do 25. 6 strávilo v objatí našich veľhôr, ich krás a pokladov severného Slovenska. Hoci rúško aj naďalej ostalo povinnou výbavou vo vlaku, električke a uzavretých priestoroch, možnosť

spina vdychovať vlhý, ihličím voňajúci tatranský vzduch bola taká úžasná, že sme ho vdychovali všetkými pórmí, hádam „aj očami“.

Po dlhých týždňoch chudobných na stretania sa s ľuďmi nám bolo radosťou, byť znovu pospolu a prežívať spoločenstvo, spolu stúpať skalnatým

chodníkom, smiať sa, moknúť pod jedným stromom či preskakovať hojné jarčeky. Náš program bol i tentokrát bohatý a pestrý. Možno tým viac, že sme väčšinu aktivít absolvovali v menších skupinkách. A hoci počasie poriadne otestovalo vodeodolnosť našej výstroje, nezabránilo nám prejsť sa na Hrebienok (kde nás o kúsok proviantu obrala smelá líška Zuza), putovať k Rainerke, Zamkovského chate, k Studenovodským vodopádom, ale i k vodopádu Skok. Niektorí dali prednosť Skalnatému a Zelenému plesu, ďalší sa pobrali od Popradského plesa klukatými serpentínami na Ostrvu, iným prospela prechádzka okolo Štrbského plesa a pre nasýtenie ducha sme si v Starom Smokovci prešli Krížovú cestu tatranských umelcov. Lomnický štít sa, žiaľ, zahalil do hustých závojov hmly a až cestou

domov nám ukázal svoj majestáť. Náš najzdatnejší a najstarší turista, zdravý osemdesiatnik, opúšťajúc Veľkú Svišťovku však pri rozlúčke s ňou uzamkol jej vábenie a jej chodník pre tento rok na kľúčik.

Pravda, nie všetky zámery a plány vyšli, ale túžba po poznaní víťazila nad nepohodou počasia. Retrohotel Morava nám ponúkol výlety na Spišský, Magurský (Goralský) a Kežmarský okruh. Nedeľný výlet bol spojený hlavne so sakrálnymi pamiatkami – vzácny kostolík v Žehre s jeho unikátnymi freskami, bazilika na Mariánskej hore v Levoči, Spišská kapitula s účasťou na nedeľnej liturgii a napokon aj historické námestie Levoče. Bachledova dolina v Magurskom pohorí znovu otvorila návštevníkom svoj Chodník korunami stromov s vyhlídkou. Rovnako Ždiarske múzeum s expozíciou goralských krojov a tradície. V Tatranskej Javorine sme si obhliadli Zámček Hohenlohe a v Lendaku sa zastavili na ponuke dobrôt salaša. Kto zatúžil navštíviť Zakopane – Poľskú Fatimu, putujúc po stopách Jána Pavla II., odniesol si pekný duchovný zážitok. Kežmarok zaujal výstavkou o SNP a ďalšou venovanou židovskej kultúre.

Tatry nás okrem toho všetkého obdarili aj svojím ľudským rozmerom. Nielen prístupom personálu v hoteli, ktorý je už tradične srdečný. Pri náhlom páde do kosodreviny na Skalnatom plese sa naša turistka nečakane ocitla v hlúčku neznámych, ale ochotných záchrancov. A veľmi nás potešilo, že do veľhôr sa opäť vracajú pozdravy turistov pri vzájomnom stretnutí a stávajú sa samozrejmosťou aj pre mladú generáciu.

Všetkým by sme dopriali zotavovať sa a stráviť pekné chvíle s blízkymi v lone krásnej slovenskej prírody a poskytovateľom služieb v oblasti turizmu úspešný reštart.

Mária Mäsiarová

Prezentácia spoločnosti Podotech na podujatí Senior Friendly

PODOTECH POMÁHA ORTOPEDICKOU OBUVOU PRE DIABETIKOV

Spoločnosť Podotech je jedna z mála firiem na Slovensku s vlastnou dielňou na ručnú výrobu individuálnej ortopedickej obuvi. Nájdete u nás nielen širokú ponuku kvalitných pomôcok pre vaše zdravie a pohyb, ale aj služby, ktoré sa opierajú o dlhoročné skúsenosti našich ortopedických technikov.

Vzhľadom na pretrvávajúcu situáciu, ktorá významne ohrozuje najmä seniorov, sme sa rozhodli túto jeseň zamerať na ortopedickú obuv pre diabetikov. Syndróm diabetickej nohy je totiž najčastejším dôvodom hospitalizácie diabetikov. Na dolných končatinách sa vytvárajú rôzne defekty, ktoré môžu viesť až k amputácii. Otvorené rany sú náchylné na infekciu a hojenie býva veľmi zdĺhavé. V Slovenskej republike je približne 335 000 diabetikov, z ktorých asi 30 – 45 tisíc trpí syndrómom diabetickej nohy. Ročne sa vykoná priemerne 2 000 amputácií u týchto pacientov.

Nevyhnutnou prevenciou pri tejto diagnóze je správna obuv. Mala by byť ortopedická, z kvalitného vzdušného a pevného materiálu, je potrebné aby na nohe dobre sedela a nespôsovovala otlaky a iné poranenia. Musí umožňovať voľný pohyb prstov a nesmie nohu deformovať, ani stláčať. Tieto podmienky spĺňa naša novinka, ktorú sme vyrobili v spolupráci so skúsenou ortopédkou MUDr. Blaženou Brozmanovou, CSc. Multifunkčná obuv s vymeniteľnou špicou pre diabeticкую nohu.

Je to výhoda pri nohe veľmi opuchnutej, citlivých prstoch, pri ranách na prstoch alebo onychomýkózach, kde treba špicu vetrať, prípadne dezinfikovať bez toho, aby bolo nutné sa vyzuť. Má možnosť zabezpečenia suchého vnútorného priestoru a ľahkého ošetrovania nôh. Hlavným prínosom tejto špeciálnej obuvi je teda hygiena, ktorá výrazne pomáha predchádzať vážnym komplikáciám.

Starostlivosť o seniorov by mala byť prioritou každej vyspelej a sociálne citiacej spoločnosti. Veríme, že aj naše produkty a služby im dokážu uľahčiť a spríjemniť život. A ešte dôležitá rada na záver. Každý deň si pozorne prezrite svoje nohy. Všímajte si, či nie sú poranené. Skontrolujte aj priestor medzi prstami a ak zistíte poranenie, ihneď ho ošetríte. Ak sa zranenie nehojí, určite navštívte svojho lekára. Prajeme vám nekonečnú lásku rodiny a pevné zdravie.

Natália Kružliaková, medicínsky reprezentant pre ortopedickú protetiku

ÚSPEŠNÝ PIATY ROČNÍK SENIOR FRIENDLY

Už piaty ročník projektu a súťaže Senior Friendly, ktorý organizujú Klub Luna Senior Friendly a Občianske združenie Bagar, vyvrcholil na záver októbra.

Projekt zostal zachovaný pokiaľ ide o jeho pôvodný obsah aj termíny, musel sa však pre pandémiu z tradičných priestorov Zichyho paláca v Bratislave presunúť do online priestoru. Videoprenosy takto prvý raz umožnili sledovať vyvrcholenie projektu a súťaže o ocenenie Senior Friendly aj verejnosti mimo Bratislavu.

Prebehla konferencia na tému aktívneho starnutia a medzigeneračnej spolupráce, v rámci ktorej prehovoril tiež predseda ZKS Peter Mach. Ďalej séria prednášok a prezentácií k otázkam, dôležitým

pre seniorov. Rovnako boli vyhodnotené a ocenené najlepšie práce z fotografickej súťaže pre všetky generácie „Krásne Spolu“.

Kľúčovou súčasťou projektu je súťaž o ocenenie Senior Friendly pre všetkých, ktorí najrôznejšími formami vychádzajú v ústrety a pomáhajú starším. Pandémia nijako neznižila počet prihlášok, naopak, práve tento čas

vzájomnej solidarity priniesol rekordné množstvo aj kvalitu prihlásených. Osobitne to bolo citelné v kategórii samospráv, kde najvyššie ocenenie, plaketu Senior Friendly získali Banskobystrický, Prešovský a Trenčiansky kraj a mestá Nitra, Banská Bystrica a Prešov. Všetky nielen za pomoc v čase pandémie, ale aj rôzne dlhodobé aktivity, ktorými sa venujú seniorom.

Medzi veľkými spoločnosťami ocenenie získali obchodné reťazce Tesco Stores SR a LIDL Slovenská republika za ochranu zdravia a celkový prístup k seniorom pri

nakupovaní počas pandémie, občiansku a materiálnu pomoc odkázaným a tiež starostlivosť o zdravie starších zamestnancov. Spoločnosť Henkel Slovensko bola ocenená za projekty „Henkel Slovensko seniorom“ a iniciatívu „Sused pomôž susedovi seniorovi“, ktorými pomáhali zmierniť následky pandémie.

Medzi malými a strednými firmami získala ocenenie STAR production za pokračujúci úspešný projekt „Slovenský deň kroja“, ktorý spája niekoľko generácií. Napokon medzi neziskovými organizáciami boli ocenení Nadácia TA 3 za zbierkovú finančnú pomoc samosprávam, ktorou sa na začiatku pandémie starali o zásobovanie seniorov, Slovenský skauting, ktorý v čase pandémie pomáhal s roznášaním stravy, ochranných rúšok a pri donáške nákupov seniorom, a Slovenská spoločnosť pre pohyb a zdravie za špeciálne programy pre seniorov na podporu kondície, fyzického zdravia a zdravého životného štýlu.

Udelené boli tiež čestné uznania, medzi menšími a strednými firmami ho získala spoločnosť AMO – PLUS. A medzi neziskovými organizáciami občianske združenie VIVA Odysea, Račiansky muzeálny spolok a občianske združenia – folklórne súbory Seniorsklub Družba Trenčín a Dolina z Bratislavy.

Projekt a súťaž Senior Friendly sa stali aj vyjadrením vďaky a uznania všetkým, ktorí v čase pandémie pomáhali a pomáhajú najzraniteľnejším - príslušníkom staršej generácie.

Konferenciu a vyhlásenie ocenení si môžete pozrieť po naskenovaní QR kódu.

Zoznam ocenených a ďalšie informácie možno nájsť na stránke www.seniorfriendly.sk.

Hlavní partneri

Tento projekt sa uskutočnil vďaka finančnej podpore Nadácie SPP

MILAN MAJERSKÝ, PREDSEDA PREŠOVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA, HOVORÍ: NAŠICH SENIOROV OCHRÁNIME

Doba, ktorú žijeme a ktorú výrazne poznačila pandémia koronavírusu, je náročná pre všetkých, zvlášť pre tých najzraniteľnejších z nás, ktorí sú odkázaní na pomoc druhých a na zvýšenú mieru spolupatričnosti. Pre našich seniorov.

Je samozrejmosťou ich chrániť v akomkoľvek období. V našej spoločnosti sú zdravými nositeľmi tradičných hodnôt, ktoré by sa bez nich postupne vytrácali a predstavujú múdrosť, s ktorou počítajú ďalšie generácie. Je preto dôležité poukazovať na ich dôstojnosť a riešiť ich potreby.

Rozhodujúcu úlohu pri poskytovaní dlhodobej starostlivosti starším ľuďom zohráva sociálna a zdravotná oblasť, na ktorú je v čase koronavírusu zaostrené ešte viac. Vyžaduje si však aj zodpovedný prístup nás ostatných a striktné dodržiavanie nariadených opatrení. Najmä tých sociálno-dištančných, akokoľvek sa môžu zdať obmedzujúce. Starší ľudia sú v najväčšej

miere vystavení novej nákaze, a ak chceme zabrániť jej šíreniu v tejto citlivej komunite, musíme byť solidárni

a opatrenia rešpektovať ako prirodzené riešenie.

V Prešovskom kraji máme takmer 119 tisíc ľudí vo veku 65 rokov a viac. V zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja je z celkovej počtu 2 200 prijímateľov

takmer 900 nad 65 rokov. Snažíme sa robiť všetko preto, aby boli chránení a v bezpečí a aby sme im ich životné pomery uľahčili.

Situáciu v našich zariadeniach neustále monitorujeme. Pred druhou vlnou pandémie sme ich zabezpečili germicídnymi dezinfekčnými žiaričmi, pravidelne im dodávame osobné ochranné pracovné prostriedky a preventívne testujeme klientov i zamestnancov pri akomkoľvek podozrení z ochorenia novým koronavírusom. Na testovanie sme vyškolili vlastný personál. Iba tak vieme okamžite reagovať, zachytiť ohniská a tým chrániť túto najslabšiu skupinu ľudí. V našich zariadeniach majú zabezpečenú stopercentnú profesionálnu starostlivosť. Vytvárame im rodinné prostredie, kde nechýba láskavý prístup a empatia, nakoľko sú dnes viac ako inokedy vystavení samote a potrebe ľudského kontaktu.

Na pomoc seniorom a znevýhodneným občanom sme ešte v prvej vlnе pandémie vytvorili aj nový model podpory v podobe platformy PSK pre ľudí. Vznikla v spolupráci s Nadáciou PSK pre podporu rodiny, ktorá núdznym v našom kraji, aj seniorom, pomáha už takmer dva roky. Platforma www.pskpreludi.sk aktuálne zastrešuje takmer 100 partnerov a vyše 800 dobrovoľníkov v celom kraji a poskytuje tiež pomoc na telefonickej linke. Dobrovoľníci sú pripravení poskytnúť seniorom služby ako je rozvoz teplej stravy, nákup potravín a drogérie, liekov, venčenie psov, vyzdvihnutie pošty, ale aj prepotrebnú duchovnú podporu - rozhovor s kňazom či so psychológom. Vnímame to ako adresnú a užitočnú pomoc v tejto mimoriadnej situácii a v spoločnom boji proti nákaze.

Doba koronavírusu je pre nás skúškou toho, ako sa vieme spojiť a pomáhať si navzájom. Denne nám pripomína, že zdravie a život sú tým najcennejším,

Milan Majerský a jeho manželka Miriam Lexmann sa ako dobrovoľníci zapojili do testovania

čo máme. A tiež ukazuje, že ochota ochraňovať tých najzraniteľnejších je v nás stále pevne zakorenená.

Milan Majerský,
predseda Prešovského samosprávneho kraja

MILAN MAJERSKÝ

PhDr. Milan Majerský, PhD. sa narodil 12. mája 1971 v Levoči, už ako študent začal pracovať s mládežou. Študoval teológiu v seminári na Spišskej Kapitule, učiteľské štúdiá ukončil na Gréckokatolíckej teologickej fakulte Prešovskej univerzity, titul PhD. získal na Katolíckej univerzite v Ružomberku. Pôsobil ako pedagóg. Od roku 1998 bol za KDH poslancom mestského zastupiteľstva v Levoči, od roku 2009 poslancom Prešovského samosprávneho kraja. V roku 2014 bol zvolený za primátora Levoče a v roku 2017 za predsedu Prešovského samosprávneho kraja. Na sneme v Ružomberku v auguste 2020 ho zvolili za predsedu Kresťanskodemokratického hnutia. O jeho dobrých vzťahoch, spolupráci a podpore ZKS svedčí aj jeho aktívna účasť a vystúpenie na regionálnej konferencii ESU v Bratislave.

OTVÁRACIA KONFERENCIA PROJEKTU POĎME SPOLOČNE BÚRAŤ BARIÉRY

Občianske združenie Bagar úspešne odštartovalo svoj projekt Podme spoločne búrať bariéry otváracou konferenciou v Bratislave.

Občianske združenie Bagar dlhodobo pracuje so znevýhodnenými skupinami občanov, najmä seniormi a zdravotne znevýhodnenými. Naliehavo však vníma dôležitosť vystupovať aj proti ďalším bariéram, ktoré rozdeľujú spoločnosť a sú zneužívané extrémistickými a populistickými silami - tému migrácie a života imigrantov u nás, rómsku problematiku a ďalšie. Dôležité je bližšie poznanie, najväčšia bariéra je neznalosť a predsudky – o ich prekonávanie sa projekt chce pričiniť.

Opatrenia v čase pandémie prinútili o niečo znížiť počet priamych účastníkov konferencie v Zichyho paláci. Priamy videoprenos prostredníctvom kanála Generácie na YouTube však umožnil sledovať priebeh podujatia mnohým ďalším na celom Slovensku. Obsah konferencie bol bohatý a celý priebeh veľmi živý a interaktívny.

NEZOSTÁVAJME VO VLASTNÝCH BUBLINÁCH

Celkový pohľad na problematiku

priniesol uznávaný sociológ a pedagóg, ľudskoprávny expert a aktivista **Michal Vašečka**.

Na základe exaktných údajov slovenských aj medzinárodných prieskumov dokumentoval, že ľudskoprávne témy a pohľad na diskrimináciu jednotlivých znevýhodnených skupín u nás stále stoja v úzadí. Až prekvapujúce je, aká malá časť populácie vníma, že dochádza k takejto diskriminácii. V prípade diskriminácie na základe

veku, zdravotného postihnutia, etnického pôvodu, pozornosť či sexuálnej orientácie túto skutočnosť vníma iba medzi dvadsiatimi až tridsiatimi percentami opýtaných. Senzibilita, vnímanie a pozornosť k účastníkmi problematike iných než vlastných znevýhodnených skupín je teda mimoriadne nízka, ako by väčšina z nás žila vo vlastnej bubline. Prezentácia zreteľne ukázala, aký potrebný je takýto projekt, ktorý chce búrať bariéry, brániace vzájomnému pochopeniu a solidarite.

Poslanec parlamentu **Ján Herák** má 32 rokov a rómskej problematike sa venuje polovicu svojho života. Dá sa

povedať, že ju doslova prežíva v praxi. Ako mnohé iné rómske deti, opustené rodičmi, od malička vyrastal v detskom domove. Už ako stredoškôľák sa zapojil do Úsmevu ako dar a úsilu, aby „domováci“ našli rodinu a uplatnili sa v živote. Teraz ako poslanec sa rómskej otázke venuje v širších súvislostiach. A podčiarkuje, že rovnako dôležité, ako pracovať s rómskymi deťmi je venovať sa tiež dospelým. Ako hovorí, príklad rodičov je aj tu najdôležitejším prvkom pri formovaní najmladších.

REFORMY SÚ NEVYHNUTNÉ

Pre zástupcov seniorov a zdravotne znevýhodnených občanov, ktorí boli najpočetnejšie zastúpení medzi účastníkmi konferencie venovala tejto, boli nepochybne cenné slová človeka, ktorý o téme nielen hovorí, ale s ňou aj žije. To platí aj pre reprezentantov týchto dvoch skupín,

ktorí vystúpili so svojimi prezentáciami.

Peter Mach je nielen predsedom Združenia

kresťanských seniorov Slovenska, členom výkonného výboru Európskej únie seniorov aj našej Rady vlády pre práva seniorov. Je tiež uznávaný expert v oblasti štatistiky, bývalý predseda Štatistického úradu SR, porovnanie situácie seniorov u nás a v ďalších krajinách Európy oprel o presné čísla. Žiaľ, nie sú pre nás veľmi lichotivé. Pri porovnateľných údajoch na základe percenta hrubého národného dôchodku v sociálnych výdavkoch vôbec i v dôchodkovom a ďalšom zabezpečení starších zaostávame nielen za vyspelými západoeurópskymi štátmi, ale aj susedmi z V4. Zlepšenie postavenia seniorov a riešenie problematiky starnutia populácie je nevyhnutnou súčasťou nadchádzajúcich reforiem.

Marek Machata, prezident Asociácie organizácií zdravotne postihnutých občanov SR,

pripomenul svoju predchodkyňu Máriu Orgonášovú, ktorá sa takmer tridsať rokov venovala tejto problematike a viac než dve desaťročia stála na čele tejto strešnej asociácie. Spomenul dva z jej odkazov, boj proti vekovej hranici pri poskytovaní pomoci zdravotne postihnutým a rozhodnutie ústavného súdu o odstránení tejto diskriminácie a problematiku posudzovania odkázanosti, kde tiež vidieť pokrok. Sú to povzbudzujúce pozitíva.

Zuzana Številová bola viac rokov na čele Ligy za ľudské práva a venuje sa problematike migrácie a utečencov. Vysvetlila rozdiel medzi týmito kategóriami,

ktoré sa neraz – či už omylom, alebo zámerne – zamieňajú. V Európe je niekoľko desiatok miliónov legálnych migrantov, ktorí sú mimo domovských krajín z pracovných, študijných, rodinných či iných dôvodov. Utečenci pochádzajú najmä zo štátov, postihnutých konfliktom, najviac zo Sýrie, Afganistanu či južného Sudánu a nájdeme ich hlavne v susedných krajinách (Turecko, Pakistan, Uganda ...), nie na našom kontinente. K utečencom má Slovensko doslova negatívny vzťah, legálnych migrantov máme desiatky tisíc a prieskumy ukazujú nie práve najlepší vzťah k cudzincom ...

Jedným z dôvodov našej nedostatočnej senzibility je aj to, že o príslušníkoch iných skupín občanov máme často málo informácií či skreslené predstavy. O prekonávanie aj takýchto bariér v tomto projekte ide, ako podčiarkol jeho hlavný organizátor **Miloš Nemeček**, prezident OZ Bagar.

Realizované s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie. Za obsah tohto dokumentu výlučne zodpovedá Občianske združenie Bagar.

17. KALVÁRSKE OLYMPIJSKÉ HRY V NITRE

KOVID nezabránil KOV (Kalvárskému olympijskému výboru), aby nezasadol v Nitre pri príprave 17. Kalvárskeho olympijských hier (KOH). Uskutočnili sa v sobotu 5.9.2020 na Kalvárii, súťažili tri generácie.

Aj keď niektorí kuvikali, že „nikto nepríde, zrušíme to, nakazíme sa“, mylili sa. Prišlo veľa ľudí, ktorí sa nakazili - priateľstvom a spomienkami na mladosť v tieni Misijného domu. Od desiatej do osemnásťtej hodiny sa tu premlelo vyše stovky ľudí, ktorí súťažili, fandili, popíjali, jedli guláš a iné dobroty.

Prišiel aj farár kalvárskeho kostola Igor Kráľ, ktorý požehnal guláš, a ďalší kňaz zo Spoločnosti Božieho Slova (SVD), výborný kazateľ Tomáš Gerbóc. Bola fatimská sobota, do kostola chodili ľudia na autách, aj svadba bola - nám to nevadilo. Iba Formula 2 na kárickách sa musela otvoriť až vtedy, keď medzi autami vznikol koridor.

NAJSTARŠÍ MAL 92 ROKOV

Vekový priemer účastníkov sa blížil k 75-ke. Najstarší bol Vojto Valent (92), s ním mám na facebooku dobrý rozhovor. Ďalší nestori boli Milan Tankovič Maspoli (85), ktorý tento raz prenechal rozhodcovskú

píšťalku Sakymu Steszkalovi (82). Ten nerušil hru, občas zapískal, mrkvu nepotreboval. Laco Petrovič (85), víťaz mnohých súťaží v hode diskom, nebol s nami dlho, mal konkurenčnú atletiku. Učňajovci neprišli, lietadlá Lakyho, majstra Európy v akrobacii, niekde súťažili, a Tibor (86) mal asi volejbalové alebo hokejové termíny?

Koco Felix, rektor s mnohými titulmi, volejbalista a výškar, prišiel so psom.

Europoslankyňa Miriam Lexman rýchlo vypadla zo šlajdra, strelala si iba do prstov. Peter Rečka prišiel až z Gbeliec a nevyhral nič, kráľovia trogárov Saky Steszkal, Filip Vinohradský a Ivan Kačír tiež zhoreli. Pri guláši sa popíjala aj nejaká priezračná tekutina, asi voda. Bratia Billichovci, Laco a Peter, boli sklamaní, že pingpong nebol. Spevák Pišta Guba (88) nespieval, Fero Mikloško neprišiel, bál sa konkurencie, jeho brat Marián sa bál Kovidu, ktorý tiež neprišiel.

FUTBAL A ĎALŠIE DISCIPLÍNY

Futbal bola hlavná disciplína, tento krát Kalvária, jadrom ktorej boli Mikloškovci a Hudákovci, natrepala Stračiu cestu 6:3 (góly Dano Mikloško 2, Jožo ml. 2, Jogo st. 1, Hudák 1), góly Stračákov sme neidentifikovali. Putovný pohár nebol, lebo Rudo Guba ho zabudol doma na klavíri. Nemohol prísť, lebo ho boleli kríže.

Kráľom strelcov sa stal za účasti 20 pretekárov MUDr. Marián Bielich, strieborný bol Pavol Guba, bronzový Jožo Mikloško ml., štvrtý bol Dano Mikloško (8 ročný). Prebehlo 5 kôl, stále z väčšej diaľky sa kopalo do hokejovej brány. Víťaza ešte po roku bolia kríže, keď sa vysypal na kárickách.

V hode na basketbalový kôš súťažilo 27 pretekárov, štyri kolá stačili na určenie víťazov. Zlatá bola Sáša Miklošková st., strieborný Juraj Strnisko a Miro Feranc z Oravy bol bronzový. V šípkach bolo 25 pretekárov, štyri kolá určili víťazov. Zo štyroch rán sa hodnotili tri najlepšie

- zvíťazil Fero Látečka, druhý bol Jožo Strnisko a tretia Saša Miklošková st.

V guľkách na dorgy sa hralo s gramorkami, harkerka nesmela byť vajcovka, cikerka mohla byť, išlo sa bez kroku, šotol neplatil, naťahovať sa sme zabudli zakázať. Vyhral ich po piatich kolách Jožo Hoľka, Dano Mikloško (8) bol druhý, Jozef Strnisko tretí.

ŠLAJDER, KÁRIČKY A GULÁŠ

Kráľ súťaží je vždy šlajder. Každý si mal doniesť svoj, ja som si kúpil v modelárskom obchode gummy päťky, ani nová rázcocha ma nezachránila. Spolu s manželkou Máriou sme šlajder pripravili, ale nestál za veľa. Ako Dávid by som Goliaša porazil, ale na kalvárske trogárov som s takýmto prakom nestačil. Vyhral v troch kolách pred 25 pretekármi Fero Látečka, Peter Blickling bol druhý a Miro Fiantok bonzový. Stále platí, že žena, fajka a šlajder sa nepožičiava. Devätnásti vypadli už v prvom kole, aj ja, ostatných nebudem radšej menovať, nechcem im kaziť kariéru.

Káričky bez brzd doniesol Igor Furka, museli mať čerstvé STK. Súťaže káričiek u mladých vyhrala Sáša, druhý bol Dano a tretí Ďuro, všetko Mikloškovci z Dunajskej Lužnej. Starí mali poradie Fero Látečka, Dano Mikloško a ja, dobre som bol poistený.

Igor Furka navaril guláš, trocha štípal, obsahoval vraj tri mäsa, aj jeleňa. Zabezpečil tiež pivo, kofolu a sedenie. Pivové bedničky boli ťažké, naspäť sa niesli ľahko. Celý deň sme jedli masné chleby s cibuľou, koláče a pagáče. Doniesol som víno od Markovicsov z Vinosadov, kde mávame Pi-klub, minulo sa. Nestihli sme para-glajding z Kalvárie, boli iba para-dajky z trhu. Ani bungidžamping z veže kostola nebol, bola práve svadba a pristáť v nevestinom náručí by bolo nefér. Bicyklový slalom, kamienky a vojnu gangov sme odložili, keď sa vekový priemer zvýši.

Neoficiálna súťaž v počte užívaných liekov sa zrušila, minulý víťaz odišiel do večných lovísk. Najlepší pretekár

bol Fero Látečka - 3 zlaté (šípky, šlajder a káričky), druhý bol Strnisko 2 strieborné a 1 bronzová, zo žien Sáša Miklošková st. - 1 zlatá a 1 bronzová. Najlepšia rodina boli Mikloškovci z Dunajskej Lužnej: získali 2 zlaté medaile, 3 strieborné a 2 bronzové. Jogova rodina tentoraz nestačila, iba mladý Jožo získal bronz v kráľovi strelcov a zaťko Miro Ferianc v basketbale. Jogo dal dôležitý gól vo futbale, obidvoma nohami. Diplomy a financie organizovala Zuza Vargová. Nič nevyhrala, často sa vadila. Zanesla vybraných 85 eur misionárom na opravu kaplniek Krížovej cesty.

O rok budú 18. KOH. Kto neumrie musí prísť, ospravedlnením je len úradne overený úmrtý list. KOV žiada účastníkov, aby od zajtra začali tvrdo trénovať!

Pred odchodom do Svätého Jura som podvečer zistil, že naša červeno-žltozelená futbalka z majstrovstiev sveta v JAR sa stratila, išiel som ju preto večer hľadať do kalvárskeho priepastia. Keď som ju našiel a vrátil sa na ihrisko, o ôsmej večer tam ešte pri poháriku hodnotila výsledky partia Kalváranov. Podporil som ich, takže domov šoférovala manželka. Dopingová kontrola neprišla, výsledky teda platia.

Jozef Mikloško

KARANTÉNA PI-KLUBU VYHOVUJE

Excelentnému koncertnému sólistovi Milošovi Jurkovičovi napadlo, že Pi klub už dlho nediskutoval a nepil. Zvolal teda do Bernolákova starých kamarátov. Uvaril guláš a keď vyšiel z budovy, nemal v ruke čiernu flautu, ale fľašku červeného.

Pi klub aj v kríze je klub intelektuálneho ekumenizmu, vzdelanosti, tvorivosti a spomienok. Stačí povedať meno, mesto, zviera alebo vec a dostať sa k slovu je možné iba cez protekciu prezidenta. Roztrhne sa priehrada spomienok a nekončiacich asociácií.

Vždy chodíme do Vinosadov, tie sady nás menej zaujímajú, ale korona to odsabotovala. V Bernolákove, v tieni katolíckeho kostola, boli aj najväčší rebeli tolerantnejší. Keď

jeden z nás sa priznal, že pripravuje námety na osobnosti pre televíziu a povedal mená, jeden z našich luteránov protestoval – zmeň to, však sú tam samí luteráni. Sľúbil som mu aj katolíkov, ktorí museli po vojne a februári ujsť do Ríma, napríklad Jozef Heriban, Vendelín Javorka, Cyril Vasiľ, Michal Lacko, Felix Litva, Eugen Vesnin, Ladislav Hanus, J.C Hronský.

Prerokoval sa stav našej planéty v oblasti literatúry, umenia a hudby, na slovenskú politiku nedošlo – vsjo

jasno. Každý povedal, ako sa zašiva v karanténe a kedy budú nové knihy a výstavy. Príchod a odchod bol individuálny, najexotickejšie prišiel básnik a fotografista Erik Ondrejčka - na bicykli za tisíc eur. Ostatných doviezla železnica, MHD a manželky, ktoré však prístup do klubu nemajú.

ČO KTO NAPÍSAŁ A PREČÍTAL

Čo kto napísal a píše? Ľubo Jurík napísal o futbalistoch Slovana. Jeho sedemstostranový Dubček je najprekladanejšou slovenskou knihou. Milan Stano sa nevie odtrhnúť od anekdot. V minulej knihe boli vtipy o ľuďoch z Pi-klubu, teraz vydáva 300-stranovú Ženy a muži v anekdotách. Dušan Mikulaj nám venoval novú knihu o sklárovi Jánovi Zoričákovi. Ja dokončujem Striebornú ružu, na jeseň by mala byť promócia. Jožo Leikert doniesol svojho Mňačka a Izrael, Ľubo Olach má hotové dve knihy: poéziu Tancovanie so životom a Osuský - zabudnutý diplomat.

Ondrejčka vydal Povedz iba slovo, keď odchádzal na cestu Olach mu hral na klavíri Krstného otca. O literárnej činnosti Slovákov v Starej Pazove informoval Miroslav Demák, tvrdil, že tam majú aj Kutlíkovcov, môj dedko sa tak volal. Exprimátor Oliver Solga priniesol pár exemplárov knihy o slávnom pezinskom šachovíci Richardovi Rétim. Minulý hosť Ivan Čarnogurský vydáva knihu Ako sme budovali socializmu (čítal som ju, je zaujímavá), jej druhý diel bude Ako sme búrali socializmus – ten by mal byť ešte lepší.

Prešlo sa aj na klebety, najlepšia bola o tom, ako vylučovali básnika Jána Smreka zo Spolku slovenských spisovateľov. Podpredseda spolku básnik Ján Poničan mu vraj povedal: „Ty si taký malomeštiak“. Smrek mu odpovedal: „Ty si iba štiak“. Kladne sme si spomenuli aj na Sándora Máraia, Ferencu Liszta a Sándora Petroviča – Petófiho.

Jano Babík nám dopredu poslal kopu svojich aktuálnych článkov a rozhlasových relácií. Excelentne povedal dlhý prejav Štúra, keď mi to zopakoval na kameru, koniec zabudol, je to na Facebooku. Jožo Burdan zabudol harmoniku a rebiarka z diviaka doma na klavíri. Peter Rašla vydáva rôzne knihy, priniesol syna fotografistu, ale lanšmíty a paštiky zabudol. Miro Kohút tento krát obetavo nerozväžal ľudí, ale bol pre víno vo Vinosadoch, čo je dôležitejšie. Sponzoroval ho Vojto Markovics. Miro má pravú ruku v čiernej rukavici, cirkulárke sa neúbila. Aj keď z neho už huslista nebude, robotický futbal zvládne ľavou zadnou.

Do programu sme dali aj bod o obľúbenej knihe, ktorú členovia čítali. Miloš Jurkovič chválil 1800 strán čínskej sci-fi trilógie „Liou Cch'-sin: Temný les“, nabudúce porozpráva viac. Ja stále chválím L. Hanusa: Pamäti svedka storočia (717 strán). V hodnotení histórie treba byť odvážne

a bezohľadne pravdivý. Ak ľudia stratia historickú pamäť, budú ignorovať a prekrucovať minulosť. Prepadneme sa do orwellovskej diery roku 1984. Ľuboš Jurík prečítal toľko kníh, že sa nevedel rozhodnúť, o ktorej má referovať - nabudúce bude prvý!

Prezenčná listina vyzerala takto: Babík, Burdan, Demák, Jurík, Jurkovič, Kohút, Leikert, Mikolaj, Mikloško, Olach, Ondrejčka, Rašla, Solga, Stano. Teda štrnásť - Pán Boh pri nás.

Ďuro Rašla, univerzálny umelec, nafotil krásne fotky. Má výborný aparát, takže každá naša vráska je tam. Potom musel ísť hrať hokej a vrátil sa, iba keď zostalo zdravé jadro. Vyše 100 fotografií visí aj na mojom Facebooku.

Pi klub sa vydaril, budúci bude v tajnom čase na tajnom mieste s tajným programom.

Jozef Mikloško

TVORIVOSŤ NEPODLIEHA VEKU

Profesor Miloš Jurkovič, skvelý koncertný sólista v hre na flautu a popredný pedagóg na poli hudby a umenia, oslávil počas tohtoročného leta osemdesiattri rokov. Toto pekné číslo však ani trocha neubralo na jeho tvorivosti a energii. A tak je celkom logické, že sa stal významnou súčasťou už tradičného kultúrneho programu v rámci projektu Senior Friendly 2020.

Projekt Senior Friendly má za sebou úspešný piaty ročník. Jeho kľúčovou súčasťou je súťaž o ocenenie Senior Friendly pre organizácie, inštitúcie a firmy, ktoré nadštandardne vychádzajú v ústrety staršej generácii. Obdobie pandémie prinieslo množstvo príkladov pomoci a solidarity a zrejme aj preto sa tento rok vyznačoval rekordným počtom prihlásených a tiež po zásluže

ocenených. Do projektu neodmysliteľne patrí konferencia na tému aktívneho starnutia a medzigeneračnej spolupráce i séria workshopov, prednášok a prezentácií na otázky dôležité a zaujímavé pre seniorov. Súčasne s vyhlasovaním ocenení

prebehol aj inkluzívny kultúrny program Senior Friendly 2020. Kvôli pandémie všetko online a tak záujemci, tentoraz nie iba priami návštevníci v Bratislave, si ho mohli pozrieť na https://youtu.be/1_L0mLti7pU

MEDZIGENERAČNÉ AJ MULTIŽÁNROVÉ PROGRAMY

Slovo inklúzia v ňom vyjadruje hneď niekoľko línii. Predovšetkým medzigeneračnú, keď pri všetkých doterajších ročníkoch bolo vekové rozloženie veľmi široké, od najmenších z folklórnych súborov Klinka či Dolina až po vystupujúcich, ktorí vôbec neberú ohľad na vek. Tak ako vlani profesor Ivan Chodák, ktorý už mal sedemdesiatšesť, je predovšetkým náš popredný chemik, ale tiež skvelý klavirista. A príklad profesora Jurkoviča hovorí za všetko. Stelesňuje tiež druhú líniu programov Senior Friendly, v ktorých je multižánrovosť od folklóru cez šansón, džez a muzikál po komornú hudbu.

O tom hovorí Slovník slovenského koncertného umenia, ktorý Miloša Jurkoviča charakterizuje takto: „Je reprezentatívnym zjavom slovenského a nielen interpretačného umenia... Tak ako na začiatku svojej kariéry, aj v seniorskom veku sa vo zvýšenej miere necháva inšpirovať možnosťami improvizácie a voľnosti džezovej hudby, ktorú realizuje v syntéze s barokovou hudbou...“ Online forma ukázala ešte ďalšiu výhodu popri širokom zábere: Za profesorom Jurkovičom sme mohli zájsť do jeho domu v Bernolákove a koncert bol naozaj komorný, v obývačke...

Tradičné priestory Zichyho paláca však ani v tomto roku nezostali bokom. V Hudobnom salóne zaspieval dlhoročný sólista operety Novej scény Jozef Benedik, ktorý na budúci rok oslávi sedemdesiatku. Na doskách Novej scény stvárnil desiatky postáv v operetách, hudobných komédiách a muzikáloch, v roku 1977 mal premiéru v jednej zo svojich prvých a asi najlegendárnejšej úlohe Cyrana v prvom pôvodnom slovenskom muzikáli Cyrano z predmestia. Nielen seniorov vie dnes potešiť nezabudnuteľnými skladbami Gejzu Dusíka či talianskymi piesňami.

Zohratá dvojica, speváčka Jana Dekánková a klavirista Ladislav Fančovič, patrí k podstatne mladšej generácii, zamilovali si však a výborne interpretujú najmä swingovú hudbu dvadsiatych a tridsiatych rokov dvadsiateho storočia. Takto aj terajší program Senior Friendly 2020 ukázal, že nie je dôležitý žáner, ale či ide o dobrú hudbu – a najmä, že tvorivosť nepodlieha veku...

Red.

Realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Pozdrav rodnému kraju

Zaľeť moja pieseň do diaľav širokých
pozdravuj môj kraj rodný, milý mi,
kolísku môjho života a snov mladistvých.

S nehou sa opri o hrebene hôr tatranských
a ďalekou tichou ozvenou prinavrát sa
do nížin záhorských.

Osláv moja pieseň kraj môj krásny,
premilý a jeho ľud mladý, šľachetný,
čo k rodnej hrudi prilnul
ako mať k svojmu dieťaťu.

Poláskaj nežným objatím jeho
majestátne výšiny,
hlboké doliny, priezračné bystriny,
zelené lúčiny.

Požehnaj kraju mne milému
a ľudu ľúbemu,
by všetkého hojnosť bolo,
najmä bohatstva lásky a dobra
prebývalo !

Viera L.

